

Lovforslag nr. L 113. Fremsat den 6. december 2002 af skatteministeren (Svend Erik Hovmand)

Forslag

til

Lov om ændring af forskellige skattelove

(Investeringsforeninger med få medlemmer)

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Selskabsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 736 af 28. august 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes som stk. 7 og 8:

»Stk. 7. En bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening omfattes kun af stk. 1, nr. 6, såfremt den har mindst 8 medlemmer, medmindre der sker en effektiv markedsføring over for offentligheden eller større dele heraf med henblik på at bringe antallet af medlemmer op. Koncernforbundne medlemmer, jf. kursgevinstlovens § 4, regnes i denne sammenhæng for et medlem.

Stk. 8. En bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening med mindre end 8 medlemmer, der ikke opfylder kravene i stk. 7, omfattes dog af stk. 1, nr. 6, såfremt eventuelle investeringsbeviser i overensstemmelse med et vedtægtsmæssigt krav herom lyder på navn, og såfremt der i overensstemmelse med et vedtægtsmæssigt krav herom alene optages medlemmer, der er juridiske personer, og hvor ingen deltagere i de juridiske personer beskattes direkte af fortjeneste på investeringsforeningsbeviset eller af udlodning fra investeringsforeningen efter reglerne for fysiske personer. Bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger må ikke kunne optages som medlemmer. I en bevisudstedende udloddende forening, der omfattes af aktieavancebe-

skatningslovens § 2 d, må ikke kunne optages medlemmer, der er omfattet af nærværende lovs §§ 1 eller 2 eller af fondsbeskatningslovens § 1, medmindre de samtidig er beskattet efter pensionsafkastbeskatningsloven, eller beskattes af fortjeneste og tab på fordringer og gæld i både danske kroner og fremmed valuta efter lagerprincippet i kursgevinstlovens § 33, stk. 1.«

2. I § 13, stk. 7, ændres (to steder) »stk. 4, 1. og 3. pkt.« til: »stk. 4, 1.-3. og 5. pkt.«

3. I § 13 indsættes som stk. 14:

»Stk. 14. Ved opgørelsen i henhold til stk. 8-13 behandles aktieavance, der oppebæres gennem en kontoførende investeringsforening, ligesom aktieavance, der oppebæres direkte.«

§ 2

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, stk. 1, og to steder i stk. 4, ændres »den skattepligtige indkomst« til: »den skatte- eller udlodningspligtige indkomst«.

2. I § 16 A, stk. 6, ændres (to steder) »stk. 4, 1. og 2. pkt.« til: »Stk. 4, 1.-4. pkt.«

3. I § 16 A indsættes som stk. 11:

»Stk. 11. Til udbytte medregnes udbytteskat, der tilbagebetales fra udlandet, Færøerne eller Grønland vedrørende aktier, der tilhører et selskab eller en investeringsforening, bortset fra en

kontoførende investeringsforening, og som ikke tilfalder selskabet eller investeringsforeningen.«

4. I § 16 B, stk. 3, indsættes som 2. pkt.: »Stk. 1 finder endvidere ikke anvendelse ved afståelse af investeringsbeviser.«

5. I § 16 C, stk. 2, indsættes som 2. pkt.: »Ved ophør af foreningens skattemæssige status som udloddende forening opgøres minimumsudlodningen for tiden fra indkomstårets begyndelse indtil ophørstidspunktet.«

6. § 16 C, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1) Indtjente renter og løbende ydelser, begge fordelt over den periode, som indtægten vedrører, samt vederlag for udlån af værdipapirer.«

7. § 16 C, stk. 3, nr. 2, affattes således:

»2) Indtjente udbytter efter § 16 A fratrukket indeholdt udbytteskat og tillagt tilbagebetalt udbytteskat og afståelsessummer efter § 16 B samt låntagers betaling til långiver af dennes manglende udbytte ved aktieudlån, i det omfang de nævnte indtægter ikke er omfattet af nr. 9.«

8. I § 16 C, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »jf. § 14«: », og gevinst på gæld omfattet af kursgevinstlovens § 6.«

9. § 16 C, stk. 3, nr. 9, affattes således:

»9) Indtjente udbytter efter § 16 A fratrukket indeholdt udbytteskat og tillagt tilbagebetalt udbytteskat og afståelsessummer efter § 16 B, samt låntagers betaling til långiver af dennes manglende udbytte ved aktieudlån i det omfang, hvori de nævnte indtægter ville være omfattet af personskattelovens § 4 a, stk. 1, nr. 1, 2, 5 eller 6, for skattepligtige personer.«

10. § 16 C, stk. 4, 1. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»I det samlede nettobeløb efter stk. 3, nr. 1-8, fradrages tab på fordringer i fremmed valuta som omhandlet i kursgevinstlovens § 16. For investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, gælder dette dog ikke fordringer på selskaber, med hvilke et medlem af foreningen er koncernforbundet, jf. kursgevinstlovens § 4, når fordringen også er omfattet af kursgevinstlovens § 4. Endvidere fradrages tab ved afståelse af beviser for indskud i investeringsfor-

eninger, som for skattepligtige omfattet af kildeskattelovens § 1 eller dødsboskattelovens § 1, stk. 2, er fradragsberettiget efter aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 4.«

11. § 16 C, stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Frdraget efter 1. pkt. fordeles forholdsmæssigt mellem positive nettobeløb opgjort efter

- 1) stk. 3, nr. 1-8, nedsat efter stk. 4, 1.-3. pkt.,
- 2) stk. 3, nr. 9, nedsat efter stk. 4, 4. pkt., og
- 3) stk. 3, nr. 10, nedsat efter stk. 4, 5. pkt.«

12. I § 16 C, stk. 8, indsættes som 3. og 4. pkt.: »Forøgelse af tab sker dog ikke, såfremt foreningen er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, og har mindre end 8 medlemmer på tidspunktet, hvor tabet opstår. Koncernforbundne medlemmer, jf. kursgevinstlovens § 4, regnes i denne sammenhæng for et medlem.«

§ 3

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (Aktieavancebeskatningsloven), jf. lovebekendtgørelse nr. 695 af 21. august 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 2 a og konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne « til: »§ 2 a, konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne eller investeringsforeningsbeviser som nævnt i 1. pkt.«

2. § 2 d, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-2 a, 2 c-2 f og 3 a-5 b, eller fondsbeskatningsloven kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage tab ved afståelse af investeringsbeviser som omhandlet i stk. 1, når det godtgøres, at investeringsforeningen udelukkende investerer i fordringer som omhandlet i kursgevinstloven. For investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, gælder dette dog ikke fordringer på selskaber, med hvilke et medlem af foreningen er koncernforbundet, jf. kursgevinstlovens § 4, når fordringen også er omfattet af kursgevinstlovens § 4. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvor investeringsforeningen ud over at investere i fordringer har anbragt en del af midlerne i aktier i det administrationselskab, som forestår investeringsforeningens administration, i foreningens administrationsbygning og i finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven, dog forudsat at det godtgøres, at investeringsforenin-

gens anvendelse af finansielle kontrakter opfylder reglerne i Finanstilsynets bekendtgørelse om investeringsforeningers og specialforeningers anvendelse af afledte instrumenter.«

3. § 2 d, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Fortjeneste og tab efter stk. 1-4 opgøres efter reglerne i § 6. Såfremt indehaveren af investeringsforeningsbeviset anvender lagerprincippet ved opgørelse af gevinst og tab på fordringer og gæld i enten danske kroner eller fremmed valuta, opgøres fortjeneste og tab efter stk. 1 - 4 ligeledes efter lagerprincippet som nævnt i § 3, stk. 4.«

4. I § 3, stk. 1, udgår »almindelige«.

5. I § 3 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Såfremt den skattepligtige omfattes af stk. 1, medregnes fortjeneste eller tab på alle den skattepligtiges investeringsforeningsbeviser i udloddende investeringsforeninger ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fortjeneste eller tab medregnes efter lagerprincippet, herunder reglerne om overgang fra realisationsprincippet til lagerprincippet i stk. 4.«

6. I § 9 indsættes som stk. 5-7:

»Stk. 5. I tilfælde, hvor en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, eller en bevisudstedende udloddende investeringsforening, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, ændrer skattemæssig status, uden at foreningen opløses, således at den fremover ikke skal beskattes som en af de to nævnte foreningstyper, skal medlemmernes andele af foreningen anses for afstået på ændringstidspunktet til handelsværdien. For bevisudstedende udloddende foreninger opgøres handelsværdien efter fradrag af mulige pligtige minimumsudlodninger. Samtidig anses aktier, der tilhører investeringsforeningen, for afstået af investeringsforeningen og anskaffet af medlemmerne henholdsvis af den kontoførende investeringsforening til handelsværdien på samme tidspunkt. Indløsning af samtlige medlemmer sidestilles med opløsning.

Stk. 6. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, anses overgangen som afståelse af interessentskabets aktier til handelsværdien på det pågæl-

dende tidspunkt. For foreningen behandles overgangen som anskaffelse.

Stk. 7. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1 nr. 6, anses overgangen ikke som afståelse af interessentskabets aktier. For investeringsforeningen anses aktierne for anskaffet på det oprindelige anskaffelsestidspunkt og til den oprindelige anskaffelsestidssum.«

§ 4

I lov om fusion spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (Fusionsskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. ... af 22. november 2002, foretages følgende ændring:

1. I § 15 a, stk. 4, nr. 2, ændres »beskattes i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.« til: »beskattes som en udloddende investeringsforening efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.«

§ 5

I lov om opkrævning af indkomstskat samt kommunal og amtskommunal ejendomsværdiskat for personer m.v. (Kildeskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 678 af 12. august 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 65, stk. 3, indsættes efter 2. punktum som nye punkummer:

»En kontoførende investeringsforening, som erhverver ret til udbytte, hvori der i medfør af stk. 4 ikke indeholdes udbytteskat, skal, medmindre andet er fastsat i medfør af stk. 4 eller følger af stk. 5 eller 6, indeholde udbytteskat af beløbet efter reglerne i dette afsnit. I disse tilfælde forfalder udbytteskatten til betaling på tidspunktet for retserhvervelsen og reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.«

2. § 67, stk. 4, ophæves

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 6

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (Kursgevinstloven), jf. lovbekendtgørel-

se nr. 832 af 3. oktober 2002, foretages følgende ændring:

1. I § 34 indsættes som stk. 2-4:

»Stk. 2. I tilfælde, hvor en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, eller en bevisudstedende udloddende investeringsforening, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, ændrer skattemæssig status, uden at foreningen opløses, således at den fremover ikke skal beskattes som en af de to nævnte foreningstyper, skal investeringsforeningens aktiver og passiver anses for afstået af investeringsforeningen og anskaffet af medlemmerne henholdsvis den kontoførende investeringsforening til handelsværdien på opørstidspunktet.

Stk. 3. For medlemmerne i en investeringsforening, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som derefter overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, behandles overgangen som afståelse til handelsværdien på det pågældende tidspunkt. For foreningen behandles overgangen som anskaffelse.

Stk. 4. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1 nr. 6, anses overgangen ikke som afståelse af interessentskabets aktiver og passiver. For investeringsforeningen anses aktiver og passiver for anskaffet på det oprindelige anskaffelsestidspunkt og til den oprindelige anskaffelsessum.«

§ 7

I lov om beskatning af visse pensionskapitaler m.v. (Pensionsafkastbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 666 af 31. juli 2002, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, nr. 8, affattes således:

»8) udbytter, gevinst eller tab på investeringsforeningsbeviser i investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, jf. dog stk. 3, nr. 2, samt udbytteskat, der tilbagebetales fra udlandet, Færøerne eller Grønland direkte til medlemmer af sådanne foreninger uden om disse,«.

2. § 12, 2. og 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes: »Bestemmelserne i lov om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger finder tilsvarende anvendelse.«

§ 8

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 726 af 13. august 2001, som ændret senest ved lov nr. 438 af 10. juni 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 A, stk. 1, 2. pkt., ændres »eller kalenderårsperiodisering af renter og tilskrivning eller forfald af udbytter m.v. fra« til: »eller tilskrivning på indskud ik«.

2. I § 10 A indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Et medlem af en kontoførende investeringsforening skal til brug for foreningens indberetning af tilskrivninger på medlemmets indskud efter stk. 1, eller til brug for foreningens indberetning om hævnninger efter § 10 B, efter anmodning oplyse foreningen om relevante skattemæssige principper, medlemmet anvender ved indkomstopgørelsen, herunder om den pågældende næringsbeskattes.«

Stk. 2 - 4 bliver herefter stk. 3-5.

3. I § 10 B, stk. 1, sidste pkt., ændres »§ 10 A, stk. 2 og 4« til: »§ 10 A, stk. 3 og 5«.

§ 9

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med indkomståret 2003, jf. dog stk. 2-5.

Stk. 2. § 2, nr. 6-12, har virkning for udlodningerne fra foreningen i dens indkomstår 2004 og senere år.

Stk. 3. Indehavere af investeringsforeningsbeviser i udloddende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 7, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, kan vælge, at aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 5, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 3, først skal have virkning fra og med indkomståret 2004.

Stk. 4. Indehavere af investeringsforeningsbeviser i udloddende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 7, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, kan vælge, at aktieavancebeskatningslovens § 3, stk. 6, som affattet ved denne lovs § 3, nr. 5, først skal have virkning fra og med indkomståret 2004.

F. t. l. vedr. forskellige skattelove

Stk. 5. § 5, nr. 1, har virkning fra og med det regnskabsår i foreningen, der begynder i 2004.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslagets formål

A. Lovforslaget er med undtagelse af en række tekniske ændringer, der allerede er gennemført i foråret 2002, en genfremsættelse af lovforslag L 20, folketingsåret 2001-02, 1. samling. Lovforslaget ligger i forlængelse af den nuværende og den tidligere regerings dialog med pensionsbranchen om, hvorledes pensionsinstitutterne bedst kan være med til at fremme kapitaltilførslen til de mindre, innovative virksomheder. Det foreslås således at forbedre mulighederne for, at pensionsbranchen kan få forvaltet sine investeringer i små og mellemstore virksomheder via særlige investeringsforeninger med få medlemmer. Det sker ved at skabe mulighed for, at investeringsforeninger med ned til et medlem også anerkendes som en forening i skattemæssige sammenhænge, når medlemmerne tilhører pensionsbranchen eller i øvrigt er et selskab.

Forslaget er således en udmøntning af et tilsagn om at give pensionsbranchen bedre muligheder - herunder skattemæssigt - for at forvalte dens investeringer i små og mellemstore virksomheder i særlige innovationsforeninger og gennem såkaldte fåmandsforeninger. Tilsagnet findes i indledningen til de almindelige bemærkninger til L 71 (Folketinget 2000-2001), forslag til lov om ændring af pensionsafkastbeskatningsloven, kursgevinstloven og selskabsskatteloven. L 71 blev vedtaget 15. december 2000 af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten (lov nr. 1294 af 20. december 2000).

Den skattemæssige anerkendelse skal efter forslaget både gælde bevisudstedende udloddende investeringsforeninger med få medlemmer og kontoførende investeringsforeninger med få medlemmer.

I dag findes både investeringsforeninger og specialforeninger med meget få medlemmer, der opfylder investeringsforeningslovgivningens betingelser for at blive opfattet som en forening, men som på grund af det lille antal medlemmer ikke opfylder skatterettens betingelser for at være en forening og blive beskattet

som en sådan. Lovforslaget betyder, at denne forskel mellem de civilretlige regler og de skatteretlige regler formindskes, hvilket bidrager til at skabe større klarhed.

Der foreslås desuden en række opstramninger af de regler, der gælder for investeringsforeningerne, for at forhindre en utilsigtet anvendelse, som lettere ville kunne opstå i foreninger med få medlemmer.

B. For så vidt angår kontoførende investeringsforeninger foreslås en nyaffattelse af loven om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger. Dette sker for at tydeliggøre regelsættet, herunder især hvordan beskatningen er af kapitalgevinster, og hvordan den sker i forbindelse med indtræden af nye medlemmer og udbetaling af midler fra foreningen. Der kan henvises til det samtidigt fremsatte lovforslag herom, der er en genfremsættelse af L 21, folketingsåret 2001-02, 1. samling.

Baggrund for forslaget

Pensionselskaber, der indtræder som aktionærer i mindre, innovative virksomheder, vil ofte have behov for at følge tæt med i disses udvikling. Det kan derfor være hensigtsmæssigt for pensionselskaberne at foretage investeringer i små og mellemstore virksomheder via investeringsforeninger. Herved undgås at belaste de administrative og ledelsesmæssige ressourcer i pensionselskaberne selv. I stedet overgår opgaven til investeringsforeninger, der kan oparbejde en særlig ekspertise på området. Antallet af pensionsinstitutter er begrænset, og der vil naturligt være et ønske om at begrænse antallet af medlemmer i den enkelte investeringsforening. Pensionselskabernes ønske om at investere igennem investeringsforeninger vil derfor medføre et behov for oprettelse af en række investeringsforeninger med ganske få medlemmer.

Efter gældende skattemæssig praksis kan investeringsforeninger med ganske få medlemmer ikke anses for selvstændige skattesubjekter. Dette indebærer, at medlemmer i sådanne investeringsforeninger beskattes, som om investeringsforeningen ikke er der. Det betyder, at de beskattes direkte af foreningens ind-

komster, som om de selv ejede foreningens aktiver. Det betyder endvidere, at indtræden af nye medlemmer udløser skat hos de gamle, fordi der skal foretages en opgørelse hos de gamle medlemmer, som om en andel af deres aktiver overdrages til de nye medlemmer. Dette vanskeliggør anvendelsen af investeringsforeninger med meget få medlemmer.

Disse vanskeligheder knytter sig navnlig til anvendelsen af aktieavancebeskatningslovens regler, når medlemmet beskattes af aktiefortjenester efter et realisationsprincip.

Gevinst og tab på aktier, når realisationsprincippet anvendes, opgøres på grundlag af gennemsnitsmetoden. Det betyder, at der skal opgøres en gennemsnitlig anskaffelsessum for aktier i det samme selskab. Fortjenester, der realiseres efter mere end 3 års ejertid, er skattefrie for selskaber, og tab kan ikke fradrages, jf. aktieavancebeskatningslovens § 4. I tilknytning hertil gælder en regel om, at de først erhvervede aktier anses for de først afståede (først ind - først ud).

Hvis både investeringsforeningen med ganske få medlemmer og et af medlemmerne selv ejer aktier i samme selskab, vil investeringsforeningen ikke kunne anvende gennemsnitsmetoden korrekt, hvis investeringsforeningen ikke har kendskab til medlemmets egen beholdning.

Hvis både investeringsforeningen og medlemmet selv ejer aktier i samme selskab, vil der endvidere kunne opstå den situation, at investeringsforeningen ved afståelse af en aktie antager, at der er tale om afståelse af en aktie efter mindre end 3 års ejertid. Foreningen danner sin mening på grundlag af, hvad den ved om anskaffelsestidspunkterne for sine egne aktiebeholdninger og princippet om først ind - først ud. De gældende regler om investeringsforeninger med meget få medlemmer betyder imidlertid, at princippet om først ind - først ud skal anvendes på alle aktier i samme selskab hos både investeringsforeningen og medlemmet selv, som om der er tale om en fælles beholdning. Hvis medlemmets egen beholdning af aktier i samme selskab er ældre end investeringsforeningens, vil foreningen derfor uden at vide det være kommet til i skattemæssig henseende at sælge en aktie fra medlemmets beholdning.

Det foregående vedrører, hvordan investeringsforeningen disponerer med virkning for medlemmet. Men på helt samme måde vil medlemmet også kunne komme til at disponere for investeringsforeningen og sælge en aktie fra foreningens beholdning.

Hvis medlemmet er et aktieselskab, der ikke driver livsforsikringsvirksomhed, betyder de anførte regler, at investeringsforeningen vil kunne komme til at rea-

lisere en aktie i den urigtige tro, at den realiseres med tab indenfor tre års grænsen.

De beskrevne vanskeligheder opstår ikke i forhold til de investeringsforeninger, hvor medlemmerne er pensionskasser, ATP og LD, der er omfattet af pensionsafkastbeskatningsloven, idet beskatningen af gevinst og tab på aktier efter denne lov sker efter et lagerprincip.

Hvis medlemmet af investeringsforeningen er et aktieselskab, der driver livsforsikringsvirksomhed, vil manglende viden om, fra hvilken beholdning aktien sælges, ikke få nogen betydning for den skat, som selskabet skal betale. Det skyldes, at livsforsikringsselskaber er omfattet af de særlige regler i selskabsskatteovens § 13, stk. 8-13, om reduktion i hensættelsesfradraget for ubeskattede aktiefortjenester. Kombinationen af disse regler og aktieavancebeskatningsloven indebærer, at livsforsikringsselskabet reelt beskattes af urealiserede fortjenester på aktierne efter et lagerprincip.

Selve det regnskab, som forsikringsselskaberne fører over henholdsvis fortjenester og fradragsbegrænsning, kompliceres dog af de anførte forhold, selvom de ikke har betydning for størrelsen af skatten.

De beskrevne problemer løses, hvis man anerkender foreninger med få medlemmer som selvstændige skatteretlige subjekter.

Ønsket om at kunne anvende foreninger med få medlemmer aktualiserer det problem, at det lovregulerede civilretlige investeringsforeningsbegreb ikke stemmer overens med det skatteretlige investeringsforeningsbegreb, og at forskellene er blevet større i de senere år. Samtidig er det skatteretlige investeringsforeningsbegreb i sig selv upræcist som følge af, at det er udviklet i administrativ praksis.

Det civilretlige investeringsforeningsbegreb findes i lov om investeringsforeninger og specialforeninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 658 af 7. august 2002.

Efter denne lov var det indtil 1997 således, at en investeringsforening var en forening, som havde til formål at modtage midler til forvaltning fra en videre kreds eller offentligheden. Det betyder, at en investeringsforening typisk var en forening med mange medlemmer. Der var dog ikke noget til hinder for at en forening med kun et medlem kunne være omfattet af lov om investeringsforeninger, når blot den stod åben for alle, der henvendte sig og gerne ville være medlem af foreningen.

I 1997 blev der vedtaget en udvidelse af lov om investeringsforeninger, således at specialforeninger også blev omfattet af loven. En specialforening kan

have til formål at modtage midler til forvaltning fra blot et medlem.

Det skatteretlige investeringsforeningsbegreb er ikke lovfæstet, men er udviklet i praksis.

I skatteretten er der ikke forskel mellem specialforeninger, innovationsforeninger og andre investeringsforeninger, der ikke er under Finanstilsynets tilsyn, og investeringsforeninger omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger. De behandles alle som investeringsforeninger.

Ifølge gældende praksis på skatteområdet bliver en investeringsforening med meget få medlemmer ikke betragtet som et selvstændigt skattesubjekt. Medlemmerne bliver i stedet beskattet hver for sig som interessenter i et interessentskab.

Gældende skattelovgivning indeholder ingen grænser for, hvornår der er tale om en forening med så få medlemmer, at medlemmerne selv beskattes, og hvornår der er tale om en forening med flere medlemmer, der betragtes som et selvstændigt skattesubjekt. På grundlag af den skatteretlige praksis, der dog er ret begrænset, sætter man ofte grænsen ved 8, men det må samtidig fremhæves, at grænsen ikke er absolut. Vurderingen vil også være påvirket af andre momenter. Hvis f. eks. en forening, der hidtil har været en stor forening, falder i medlemstal til under 8, men samtidig aktivt forsøger at udvide medlemstallet og lykkes med dette, vil man næppe i praksis tillægge det nogen som helst betydning, at antallet af medlemmer i en periode har været under 8.

Det anførte betyder, at der i dag findes både investeringsforeninger og specialforeninger med meget få medlemmer, der opfylder investeringsforeningslovgivningens betingelser for at blive opfattet som en forening, men som på grund af det lille antal medlemmer ikke opfylder skatterettens betingelser for at være en investeringsforening og blive beskattet som en sådan.

Forslaget

1. Foreninger med få medlemmer

Det foreslås på baggrund af det anførte om behovet for investeringsforeninger med kun få medlemmer, at også bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger, der kun har ét eller meget få medlemmer, skal beskattes efter reglerne for investeringsforeninger. Hvis foreningen er opbygget som en bevisudstedende udloddende forening, er det reglerne for disse, som skal gælde, og hvis der er tale om en kontoførende forening, er det reglerne for kontoførende foreninger, der skal gælde.

Efter forslaget er det dog samtidig en betingelse, at alle medlemmerne er forsikringsselskaber, pensionskasser, ATP eller LD eller andre juridiske personer. Fysiske personer skal derimod efter forslaget ikke med skattemæssig virkning kunne stifte en investeringsforening med kun ét eller meget få medlemmer. Det hænger bl.a. sammen med, at der aldrig er udlodningspligt for aktiefortjenester på aktier, der sælges af en udloddende forening efter tre års ejerskab, selvom tilsvarende aktiefortjenester hos en fysisk person skal beskattes, når personens beholdning af børsnoterede aktier overstiger den såkaldte 100.000 kr.s grænse (125.100 kr. i 2002 for enlige, 250.100 kr. for ægtepar). Det vil sige, at der ligger den enkle forudsætning til grund for at udelukke fysiske personer fra fåmandsforeninger, at de ofte vil have aktiebeholdninger over 100.000 kr.s grænse og dermed vil være skattepligtige af fortjenester erhvervet efter mere end tre år.

Specielt for udloddende foreninger, der investerer i obligationer foreslås endvidere, at ingen af medlemmerne må være aktieselskaber o.l. uden enten samtidig at være omfattet af pensionsafkastbeskatningslovens regler eller være pligtige til at opgøre sin indkomst fra obligationer efter lagermetoden. Det skyldes, at et aktieselskab ellers kunne skaffe sig en skattekredit på et ekstra år ved at lægge sin obligationsbeholdning ind i en udloddende forening. I en sådan forening udloddes og beskattes de realiserede fortjenester og indkomster først året efter, at de er oppebåret. Det gælder dog ikke, når ejeren bruger lagermetoden på investeringsbeviserne. Den betyder nemlig, at indkomst, der optjenes i foreningen, straks får beviserne til at stige i værdi med virkning for den skattepligtige indkomst. Et tilsvarende problem opstår heller ikke, når aktieselskabet samtidig er omfattet af pensionsafkastbeskatningsloven. I disse tilfælde gælder der i henhold til selskabsskattelovens § 13, stk. 13, en fradragsbegrænsning, der medfører en reel lagerbeskatning af investeringsforeningsbeviserne i de obligationsbaserede investeringsforeninger, således at der heller ikke her indtræder nogen tidsmæssig forskydning.

Det er efter forslaget et krav, at investeringsforeningen i civilretlig henseende opfylder betingelserne for at være en forening.

Det er ligeledes et krav, at investeringsbeviset er navnenoteret. Det skyldes at en række af reglerne omkring fåmandsforeninger kræver, at foreningerne ved, hvem medlemmerne er. Konsekvensen af, at en forening optager et medlem, der ikke opfylder betingelserne, er, at alle medlemmerne herefter beskattes direkte ligesom deltagere i et interessentskab.

Forslaget indebærer, at bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger med få medlemmer - i stedet for at være omfattet af reglerne om beskatning af medlemmerne direkte (ligesom interessentskaber) - omfattes af skattereglerne for investeringsforeninger. De skatteregler, som investor og selskabet kommer ind under (når investor er et selskab), har i hovedtræk følgende indhold:

1.1. Udloddende investeringsforeninger

En bevisudstedende udloddende investeringsforening er selv skattefri. Men til gengæld forpligtes den til året efter at udlodde de fortjenester, der normalt beskattes hos medlemmer. De opgøres i foreningen uden hensyn til medlemmets indkomstforhold. De udloddede gevinster bliver derefter beskattet hos medlemmerne med den skat, der ville gælde, hvis medlemmerne ejede papirerne direkte. Der er således en tidsforskydning på et år fra optjeningen i foreningen til beskatningen hos medlemmet. De skattepligtige gevinster på aktier skal ikke udloddes, hvis de aktier, som foreningen har købt, sælges af foreningen mere end tre år efter købet. Når alle medlemmer i investeringsforeningen er selskaber, passer udlodningspligten med medlemmernes indkomstskattepligt. Selskaber er således ikke skattepligtige af aktiefortjenester, der opstår, når aktierne sælges efter tre år.

Udlodningsforpligtelsen gælder også, når medlemmet er pensionsafkastskattepligtig, men er uden praktisk betydning. Reglerne om pensionsafkastskat hos medlemmet betyder nemlig, at årets udlodning beskattes med samme procent som den årlige værdistigning, og at den årlige værdistigning nedsættes nøjagtigt med den årlige udlodning.

Når medlemmet afstår investeringsforeningsbeviset, sker der beskatning. Hvis investeringsforeningen er aktiebaseret, er beskatningen den samme som ved aktier i direkte eje. Hvis investeringsforeningen helt eller delvist er baseret på obligationer, beskattes medlemmet som ved obligationer i direkte eje.

Optagelse af nye medlemmer udløser ikke beskatning.

1.2. Kontoførende investeringsforeninger

De kontoførende foreningers fortjenester beskattes hos medlemmet med det samme, når de oppebæres af foreningen. De opgøres i foreningen uden hensyn til medlemmets øvrige indkomster. Der skal ikke ske udbetaling fra foreningen for at udløse beskatningen. Foreningen selv er skattefri. Optagelse af nye medlemmer udløser ikke skat hos de gamle. De nærmere

regler om kontoførende foreninger fremgår af det samtidigt fremsatte lovforslag om beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger.

2. Medlemstallet i den almindelige definition af investeringsforeninger

Det fremgår af det anførte, at der ikke i den gældende skattelovgivning er anført noget krav om et bestemt antal medlemmer, for at en forening, der ikke bare består af selskaber, men også af fysiske personer, kan tillægges skattemæssig betydning. Det er uhenigtsmæssigt. Der foreslås derfor en præcisering af den almindelige definition på en investeringsforening, således at det almindelige krav til antallet af medlemmer i en kontoførende eller en udloddende forening sættes til mindst 8. Det svarer til hidtidig administrativ praksis. Det foreslås i den forbindelse, at hvis medlemstallet er under 8, skal der ske en effektiv markedsføring med henblik på at bringe medlemstallet op.

Forslaget omfatter ikke akkumulerende foreninger. Under hensyntagen til at disse – bortset fra de såkaldte PAL-foreninger - beskattes som aktieselskaber, og aktieselskaber kan stiftes med ned til tre personer, er der ikke noget skattemæssigt behov for at håndhæve en grænse på 8. De såkaldte PAL-foreninger er skattefri, men medlemmerne beskattes af afkastet af investeringsbeviserne efter et lagerprincip, og der er derfor heller ikke for disse foreninger noget skattemæssigt behov for at håndhæve en grænse på 8.

3. Opstramning og tydeliggørelse

Der foreslås en opstramning af forskellige bestemmelser. Det skal sikre, at fåmandsforeninger ikke kan bruges til at omgå skattelovgivningen:

3.1. Udlodningsforpligtelsen i den udloddende forening justeres, idet der foreslås små udvidelser. De skyldes til dels, at der er kommet indkomsttyper til, der ikke tidligere har eksisteret i den finansielle sektor, eller i hvert fald ikke har været almindeligt kendte. Der er tale om indkomst fra aktieudlån, løbende ydelser m.v., gevinst på gæld m.v. Endvidere må tab på fordringer på koncernforbundne selskaber ikke kunne fradrages ved opgørelsen af udlodningspligten. Det svarer til, at der ikke er fradrag for selskabers tab på fordringer på andre koncernforbundne selskaber efter kursgevinstlovens almindelige regler.

3.2. I forlængelse af reglerne om, at al indkomst skal udloddes, foreslås for så vidt angår fåmandsforeninger, at tab på selve investeringsbeviset ikke kan fradrages i den skattepligtige indkomst, når det kan hidrøre fra selskaber, med hvilke et medlem af for-

eningen er koncernforbundet. Det svarer til reglerne i kursgevinstloven.

3.3. For at sikre, at fåmandsforeninger ikke bruges til at omgå skattepligten af næringsgevinster, foreslås, at den næringskattepligtige altid skal beskattes af gevinst og tab på selve investeringsforeningsbeviset, og at beskatningen skal ske efter et lagerprincip. Baggrunden er følgende: En skattepligtig, der driver næring med salg af aktier er skattepligtig af alle aktiegevinster, uanset hvor længe aktierne er ejet, og uanset om den skattepligtige selv er et aktieselskab. Det er imidlertid hensynet til de små aktieinvestorer, der bestemmer omfanget af udlodningsforpligtelsen i en udloddende investeringsforening. Aktiegevinster i foreningen efter mere end tre års besiddelse udloddes derfor ikke. De gevinster, der udloddes indenfor tre år, næringsbeskattes hos den næringskattepligtige, der investerer igennem en investeringsforening. For også at sikre effektiv beskatning af de gevinster, der ikke udloddes, foreslås, at den næringskattepligtige altid skal beskattes af gevinst og tab på selve investeringsforeningsbeviset og at beskatningen skal ske efter et lagerprincip. Næringskattepligten vil i forvejen være gældende, når der er mange medlemmer i foreningen. Den næringskattepligtige vil nemlig typisk ligge inde med et varierende antal investeringsforeningsbeviser i foreninger med mange medlemmer, dvs. investeringsforeningsbeviser som købes og sælges, og som med sikkerhed vil være omfattet af næringskattepligten, fordi de er en del af omsætningsformuen. Men næringskattepligten skal heller ikke kunne undgås, selv om den næringskattepligtige er eneste medlem af foreningen, og beviset muligvis opfattes som en del af anlægsformuen.

3.4. Der foreslås endvidere regler, der sikrer, at skattepligtige, der tilbagesøger udbytteskat fra udlandet uden om en investeringsforening, ikke opnår skattemæssige fordele i forhold til, at udbytteskatten søges tilbage igennem foreningen.

3.5. Der foreslås regler, der sikrer, at der effektivt bliver indeholdt dansk udbytteskat i udbytte fra danske aktier, også når udbyttet kanaliseres igennem en kontoførende investeringsforening.

3.6. Livsforsikringsselskabers fradrag for hensættelser begrænses efter gældende ret af deres ubeskattede aktiegevinster o. lign. Der foreslås en præcisering, hvorefter det er uden betydning, om aktierne ejes direkte eller indirekte igennem en kontoførende investeringsforening. Det er en konsekvens af, at det i forslaget til lov om beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger er tydeliggjort, at en kontoførende

forening er en forening med selvstændig skattemæssig eksistens.

3.7. Den såkaldte udlodningsregulering i udloddede foreninger giver det medlem, der foretager et indskud i en forening med gamle tab, en fordel, for selv om indskuddet er nyt, skal afkastet fra det først udloddes (og beskattes) samtidig med udlodningen på de gamle indskud. Det giver en skatteudskydelse og likviditetsfordel. Man kan tænke sig følgende situation: En person har foretaget et indskud i en investeringsforening, hvor personen er eneste medlem. Foreningen lider i et år et tab, der er så stort, at det modsvarer næste års fortjenester på indskuddet. Det betyder, at næste års fortjenester fra indskuddet ikke skal udloddes. Hvis personen foretager et nyt indskud i samme forening af samme størrelse som det gamle, vil næste års fortjeneste fra det nye indskud heller ikke skulle udloddes til beskatning. Det sikrer udlodningsreguleringen. Heller ikke selvom fortjenesterne fra de to indskud overstiger tabet fra året før på det gamle indskud. Den pågældende fortjeneste kommer først til beskatning, når og hvis medlemsskabet afhændes. Hvis personen ikke havde foretaget indskuddet, men foretaget de samme investeringer udenfor foreningen, skulle afkastet have været beskattet straks. Det er et problem, som man kan leve med i foreninger med mange medlemmer, der typisk henvender sig til småsparere med små indskud, men ikke i foreninger med få medlemmer og store indskud. Det foreslås derfor, at udlodningsreguleringen ikke må bruges ved tab i foreninger med under 8 medlemmer.

3.8. Det foreslås, at tilbagesalg af investeringsbeviser til en investeringsforening ikke behandles som udbytte, men at gevinsten avancebeskattes uden, at det er nødvendigt med en dispensation.

3.9. Der foreslås en tydeliggørelse og opstramning af lov om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger. Der henvises til særskilt lovforslag herom, der fremsættes samtidigt.

Provenumæssige konsekvenser Ad A. Fåmandsforeninger

Forslaget om, at investeringsforeninger med få medlemmer også skattemæssigt skal kunne anerkendes som investeringsforeninger, indebærer, at pensionskasser, forsikringsselskaber, ATP og LD og andre juridiske personer kan oprette skattemæssigt anerkendte investeringsforeninger med få medlemmer.

Med få medlemmer forstås efter forslaget mindre end 8 medlemmer. Er en investeringsforenings medlemstal 8 eller større har den efter hidtidig praksis fået skattemæssig anerkendelse, hvilket foreslås præcise-

ret i lovforslaget. Der skønnes ikke at være provenumæssige konsekvenser heraf.

Som hovedregel gælder efter forslaget, at beskatningstidspunktet for afkastet af finansielle aktiver placeret i skattemæssigt anerkendte fåmandsforeninger vil være omtrent det samme som efter gældende regler. Her er udgangspunktet, at afkastet af aktiverne beskattes, som om de var ejet direkte. Der vil derfor ikke kunne opnås skatteudskydelse ved sådanne placeringer.

Der gælder dog den væsentlige undtagelse herfra, at aktieselskaber, der ikke - som f.eks. de pensionsafkastskattepligtige selskaber m.fl. - effektivt er beskattet af aktieavance efter et lagerprincip, men i stedet er underkastet de almindelige aktieavancebeskatningsregler, vil kunne oprette aktiebaserede, udloddende fåmandsforeninger og dermed opnå et års udskydelse af selskabsskatten af den skattepligtige del af udbytter fra porteføljeaktier, der placeres heri.

Den ikke finansielle selskabssektor skønnes at eje børsnoterede aktier og investeringsbeviser for omkring 120 mia. kr. Hvis f.eks. 100 mia. kr. heraf placeres i fåmandsforeninger, vil der med udgangspunkt i et aktieudbytte på 1-2 pct. af aktiernes kursværdi kunne opnås en permanent skatteudskydelse på 0,2 - 0,4 mia. kr. Set i forhold til det placerede beløbs størrelse er der tale om en beskedne fordel, der reelt er rentebesparelsen af skatteudskydelsen. Denne skal holdes op mod de - ganske vist meget beskedne administrative omkostninger - der vil være forbundet med at oprette og drive en et-medlems forening for et aktieselskab. På denne baggrund vurderes, at der kun i begrænset omfang vil blive oprettet sådanne foreninger alene med skatteudskydelse til formål.

Efter forslaget gælder, at aktieselskaber, der ikke er omfattet af pensionsafkastbeskatningen, ikke kan oprette obligationsbaserede fåmandsforeninger, medmindre de opgør deres indkomst efter lagermetoden, jf. redegørelsen foran om forslaget under pkt. 1. Det skyldes, at for så vidt angår obligationer ejet af den ikke finansielle selskabssektor skønnes det, at en evt. skatteudskydelse ville være af større betydning end det er tilfældet for aktier. Dette skyldes især, at det løbende afkast af obligationer (renter) er større end det løbende afkast af aktier (udbytter). Hertil kommer, at lovforslagets hovedformål er at fremme investeringer i små og mellemstore virksomheder.

I tilknytning til muligheden for skattemæssig anerkendelse af fåmandsforeninger foreslås en række mindre justeringer af reglerne for investeringsforeninger med det formål at forhindre en utilsigtet anvendelse,

som lettere vil kunne opstå i i foreninger med få medlemmer. For eksempel kan nævnes forslaget om, at investeringsbeviser, der besiddes af en næringsdrivende, skal beskattes efter lagerprincippet. Disse justeringer skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

Der foreslås herudover ændringer, der alene vedrører regelsættet for de skattemæssigt anerkendte fåmandsforeninger, herunder f.eks. forslaget om at tabsfradrag ikke gives på investeringsforeningsbeviser i obligationsbaserede udloddende investeringsforeninger, når foreningen investerer i unoterede fordringer på koncernforbundne selskaber. Disse forslag har ikke provenumæssig betydning.

Samlet set skønnes forslagene vedr. skattemæssig anerkendelse af fåmandsforeninger at være i provenumæssig balance. Der er tale om såvel beskedne stramninger som lettelser, der skønnes kun at ville resultere i små provenuforskydninger mellem de enkelte år.

Ad B. Kontoførende investeringsforeninger

Med forslaget sigtes i det væsentlige på en lovfæstelse af den praksis, der har udviklet sig i relation til beskatningen af kontoførende investeringsforeninger. Dette har ikke provenumæssige konsekvenser.

Som en ændring af praksis foreslås det dog, at en kontoførende investeringsforening skal bruge den periodeafgrænsning, der følger af medlemmernes indkomstår, når foreningen opgør medlemmernes indtægter og udgifter fra foreningen. Dette er allerede gældende ret på pensionsafkastbeskatningens område.

Forslaget tjener til at sikre, at f.eks. aktieselskaber, der har forskudt indkomstår, og som beskattes efter realisationsprincippet, ikke vil kunne opnå en skatteudskydelse ved at flytte finansielle aktiver ned i en kontoførende fåmandsforening. Forslaget skal således ses på baggrund af den foreslåede mulighed for skattemæssig anerkendelse af fåmandsforeninger. På baggrund af den beskedne aktuelle udbredelse af kontoførende foreninger uden for de institutionelle investorer's kredse og dermed på pensionsafkastbeskatningens område skønnes der ikke at være nævneværdige provenumæssige konsekvenser heraf.

Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner

Gennemførelsen af dette lovforslag og forslaget om kontoførende foreninger skønnes samlet at medføre engangsudgifter på 1,5 mio. kr. hovedsagelig til edb-tilretning.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Dette lovforslag og forslaget om kontoførende investeringsforeninger gør det lettere for såvel pensionsbranchen som almindelige aktieselskaber at oprette investeringsforeninger med få medlemmer og dermed udnytte ekspertise hos investeringsforeningerne, som kan oparbejdes på specielle investeringsområder.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har været forelagt Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, som har vurderet, at forslaget ikke indeholder nye administrative konsekvenser for erhvervslivet. Det er derfor ikke blevet forelagt et af Økonomi- og Erhvervsministeriets virksomhedspaneler.

Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget ses ikke at indeholde konsekvenser af betydning.

Miljømæssige konsekvenser

Der er ingen miljømæssige konsekvenser.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Høring

Følgende er bedt om deres eventuelle bemærkninger til dette lovforslag og forslaget til lov om beskattning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger: Advokatrådet, Den danske Skatteborgerforening, Finanstrådet, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Frederiksberg Kommune, InvesteringsForeningsRådet, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Skattechefforeningen og Skatterevisorforeningen.

I bilag 1 refereres og kommenteres modtagne bemærkninger, som ikke er af lovteknisk karakter.

Samlet vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser	Negative konsekvenser
Økonomiske konsekvenser for stat, amter og kommuner		Samlet skønnes forslaget at være nogenlunde i provenumæssig balance.
Administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner		Dette lovforslag og lovforslaget om kontoførende investeringsforeninger skønnes at medføre engangsudgifter på 1,5 mill. kr. for Told * Skat, hovedsagelig til edb-tilretning.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget gør det lettere at oprette investeringsforeninger med få medlemmer.	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen nye administrative konsekvenser.	Ingen nye administrative konsekvenser.
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til § 1*

Til nr. 1

Forslaget til stk. 7 og 8 i selskabsskattelovens § 1 indeholder en præcisering af den almindelige definition på en investeringsforening.

Præciseringen omfatter både bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger. En bevisudstedende akkumulerende investeringsforening er ikke omfattet af stk. 7 og 8, heller ikke, når der er tale om en såkaldt PAL-forening, der er omfattet af stk. 1, nr. 6, jf. stk. 1, nr. 5 a, 3-6. pkt. Man har hidtil antaget, at de kontoførende foreninger ikke var omfattet af selskabsskatteloven,

fordi medlemmerne fuldt ud beskattedes direkte af indkomsten fra den kontoførende forening. Efter forslaget omfattes de kontoførende foreninger af § 1, stk. 1, nr. 6, i selskabsskatteloven.

Forslaget ændrer ikke ved, at det fortsat er et krav til beskatning som investeringsforening, at der foreligger en investeringsforening (eller specialforening) efter de almindelige civile retlige regler herom. Afdelinger af de pågældende foreninger, der er omfattet af investeringsforeningsloven, behandles som selvstændige investeringsforeninger. Investeringsforeningsbegrebet kan også omfatte investeringsforeninger, der civilretligt er gyldigt stiftede, selvom de ikke er omfattet af investeringsforeningsloven.

Herudover kræves i det foreslåede § 1, stk. 7, at antallet af medlemmer er mindst 8. Hvis medlemstallet er under 8, skal der ske en effektiv markedsføring med henblik på at bringe medlemstallet op. Med udtrykket effektiv markedsføring sigtes til, at der skal foregå en markedsføring, der er egnet til at bringe medlemstallet op, og som under normale omstændigheder også lykkes. Jo længere tid medlemstallet har været under 8, jo mere øges kravene til markedsføringen. Hvis medlemstallet i flere år er under 8, er der en formodning for, at markedsføringen ikke har været effektiv.

For de kontoførende investeringsforeninger og de bevisudstedende udloddende investeringsforeninger, der efter de civile retlige regler herom kan have under 8 medlemmer, foreslås det i stk. 8, at de skatteretligt vil kunne behandles som en investeringsforening, såfremt alle medlemmer er juridiske personer. Som eksempel på juridiske personer kan nævnes en pensionskasse, et livsforsikringselskab, et skattefrit almennyttigt boligselskab o.s.v. Almindelige aktieselskaber vil også kunne stifte kontoførende foreninger og udloddende foreninger, der er aktiebaserede. Som eksempel på en forening, der efter de almindelige civile retlige regler kan nøjes med ét medlem, kan nævnes specialforeninger, der efter reglerne i investeringsforeningslovgivningen kan nøjes med et enkelt medlem.

Der må ikke optræde fysiske personer som medlemmer, eller juridiske personer, der i kraft af de skatteretlige regler, der gælder for de pågældende, kan føre til, at en fysisk person, som en del af en juridisk person, beskattes direkte af fortjeneste på investeringsforeningsbeviset eller udlodning fra investeringsforeningen efter reglerne for fysiske personer. Et kommanditselskab eller et elselskab omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 2 e, med fysiske personer som deltagere kan for eksempel ikke stifte en enmandsinvesteringsforening.

Det er ligeledes et krav, at investeringsbeviset er navnenoteret. Dette skyldes, at en række af reglerne omkring fåmandsforeninger kræver, at foreningerne ved, hvem medlemmerne er.

Specielt for udloddende investeringsforeninger, der ikke er aktiebaserede, foreslås noget særligt ifølge tredje punktum.

De må ikke have almindelige aktieselskaber som medlemmer, der ikke samtidig er omfattet af pensionsafkastbeskatningslovens regler, eller bruger lagerprincippet på sine obligationer. De skal bruge lagerprincippet på alle deres obligationer, både på dem i danske kroner og dem i fremmed valuta. (Selskaber, der kun bruger lagerprincippet på den ene af de to typer obligationer, kan godt forekomme, jf. kursgevinstlovens § 25, stk. 2).

Udloddende aktiebaserede investeringsforeninger er defineret i aktieavancebeskatningslovens § 2 d som selskaber, der kun må investere i normale aktier. Der gælder dog den undtagelse, at de må anbringe op til 25 pct. af deres øvrige aktiver i kontanter (herunder bankbøger på anfordring) og finansielle instrumenter.

Det er efter forslaget i 2. pkt. ikke muligt for en investeringsforening at være medlem af en bevisudstedende udloddende eller en kontoførende fåmandsinvesteringsforening, medmindre investeringsforeningen beskattes som en bevisudstedende akkumulerede forening.

Hvis en bevisudstedende udloddende aktiebaseret investeringsforening kunne stifte en anden udloddende investeringsforening, kunne 25 pct. grænsen for aktiebaserede foreningers anbringelser i kontanter og kurssikringsinstrumenter omgås, fordi der både ville være en 25 procents grænse i moderforeningen og i datterforeningen.

Kontoførende foreninger kunne uden tilstrækkelig grund kombinere den omfattende gennemsigthed i den kontoførende forening med fordelene ved 25 pct. grænsen i en udloddende aktiebaseret forening, der reelt er begrundet med, at beskatningen er mindre gennemsigtig her end ved kontoførende foreninger.

25 procents grænsen har følgende baggrund: Bevisudstedende udloddende foreninger deles op i aktiebaserede foreninger og andre foreninger. Fortjenesten ved afståelse af beviser i aktiebaserede foreninger beskattes ligesom fortjeneste på aktier. I andre foreninger beskattes fortjenesten ligesom renter o. lign. Aktiebaserede investeringsforeninger må anbringe op til 25 pct. af deres øvrige aktiver i kontanter (herunder bankbøger på anfordring) og finansielle instrumenter, selvom fortjenesten på investeringsforeningsbeviserne kun beskattes som aktieindkomst. Det er en fordel,

som foreningerne har, fordi det ikke er muligt at splitte fortjenesten ved salg af investeringsforeningsbeviset op i en del, der hidrører fra aktier, og i en del, der hidrører fra andet. Avanceskatten er et enten-eller. Enten beskatning som aktieindkomst eller beskatning som kapitalindkomst.

Udloddende foreninger kunne også skabe sig en urimelig kredit med afvikling af skat, hvis de egentlige afkastbærende aktiver kunne lægges ind i det sidste af en kæde af udloddende investeringsforeninger, der alle først er forpligtet til at udlodde året efter, at de hver for sig har oppebåret deres indkomst. Den tidsmæssige forskydning gælder også, når en investeringsforenings indkomst består af udbytte fra en anden forening.

Investeringsforeningen med ned til ét medlem kan enten være udloddende eller kontoførende. Det afhænger af, om den opfylder kravene i skattelovgivningen til de forskellige typer.

Medlemmer af investeringsforeninger, der ikke opfylder kravene til medlemstal, eller hvori et eller fleres medlemmer ikke opfylder betingelserne for at være medlem af en fämandsforening, beskattes efter reglerne for medlemmer af interessentskaber. (Efter omstændighederne vil medlemmer af en udloddende forening skulle beskattes som medlemmer af akkumulerende forening).

Som anført foran omfatter forslaget ikke de akkumulerende foreninger. For disse foreninger er den eneste begrænsning, der gælder, at de i civilretlig henseende skal være gyldigt stiftede. Hvor mange medlemmer, der kræves til dette, er ikke reguleret i lovgivningen, bortset fra, hvad der anføres i lov om investeringsforeninger og specialforeninger, hvorefter specialforeninger godt må nøjes med et enkelt medlem. Baggrunden herfor er, at da bevisudstedende akkumulerende foreninger – bortset fra de såkaldte PAL-foreninger - beskattes som aktieselskaber, er en særlig regulering af kravene til medlemstallet ikke fundet nødvendig. De såkaldte PAL-foreninger er skattefri, men medlemmerne beskattes af afkastet af investeringsbeviserne efter et lagerprincip, hvorfor det heller ikke for disse foreninger er fundet nødvendigt med en særlig regulering af kravene for medlemsstallet.

Til nr. 2

Forslaget er redaktionelt. Det er en følge af forslaget under § 2, nr. 10, hvorefter ligningslovens § 16 C, stk. 4, 1. pkt., bl.a. deles op i to punkummer, og der indsættes et ekstra punktum imellem disse.

Til nr. 3

Livsforsikringssekskabers fradrag for hensættelser begrænses efter gældende ret af deres ubeskattede aktiegevinster o. lign. Der foreslås en præcisering, hvorefter det er uden betydning, om aktierne ejes direkte eller indirekte igennem en kontoførende investeringsforening. Det er en konsekvens af, at det i forslaget til lov om beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger er tydeliggjort, at en kontoførende forening er en forening med selvstændig skattemæssig eksistens.

Til § 2

Til nr. 1

Ifølge ligningslovens § 2 skal bl.a. en juridisk person, der kontrollerer eller kontrolleres af en handelspartner eller er koncernforbundet med denne, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst anvende priser og vilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået ved aftale mellem uafhængige parter.

En udloddende investeringsforening opgør ikke en skattepligtig indkomst, men en udlodningspligtig indkomst. Det søges tydeliggjort i teksten, at for udloddende investeringsforeninger skal uafhængige priser og vilkår anvendes ved opgørelsen af den udlodningspligtige indkomst.

Til nr. 2

Forslaget er redaktionelt. Det er en følge af forslaget under nr. 10, hvorefter ligningslovens § 16 C, stk. 4, 1. pkt. deles op i to punkummer, og der indsættes et ekstra punktum imellem disse.

Til nr. 3

Ved udbetaling af udbytte fra udlandet tilbageholder udenlandske skattemyndigheder ofte for meget udbytteskat, der siden udbetales, når der er dokumentation for, at modtageren er undergivet beskatning her i landet.

Den udenlandske udbytteskat tilbagebetales til den faktiske ejer af aktierne her i landet. Ved afgørelsen af, hvem der er den faktiske ejer, er det i praksis ofte de udenlandske regler, der styrer, om det er en forening eller dens medlemmer, der efter de udenlandske skattemyndigheders opfattelse er berettiget til at tilbageøge udbytteskatten fra udlandet.

Når en forening kun har få medlemmer, vil det kunne forekomme, at de udenlandske skattemyndigheder betragter de enkelte medlemmer som de rette ejere af de udenlandske aktier, således, at det kun er de enkelte ejere, der kan tilbageøge, mens investeringsforeningen ikke kan.

De beløb, som de enkelte medlemmer af foreningen således tilbagesøger uden om foreningen, er ikke udloddet til medlemmet af foreningen. Tværtimod er det de udenlandske skattemyndigheder, der afgør, om beløbene alene tilfalder de enkelte medlemmer af foreningen. Der opstår således næppe skattepligt efter § 16 A, stk. 1, i den gældende ligningslov.

For at afskære enhver tvivl, der måtte kunne opstå om den skattemæssige behandling af den udbytteskat, der søges tilbage fra udlandet uden om foreningen, foreslås, at den beskattes som udbytte for modtageren.

Lovforslagets § 7, nr. 1, behandler det tilsvarende problem i relation til pensionsafkastbeskatningen.

Den problemstilling, der søges løst ved forslaget, er alene knyttet til modtagelse af udbytter fra udlandet. Problemstillingen opstår ikke, når foreningen modtager danske udbytter. Efter danske regler vil det altid være den skattemæssigt anerkendte forening, der er den rette ejer, ikke den enkelte udbyttemodtager.

Forslaget gælder ikke udbytteskat, der evt. tilbagebetales uden om en kontoførende investeringsforening. Det skyldes at medlemmerne af en kontoførende forening i forvejen skal selvangive de bruttoudbytter, der opbevares af foreningen, uden fradrag af skat. Tilbagebetalingen er derfor uden betydning for den skattepligtige indkomst.

Til nr. 4

Det foreslås, at gevinsten ved afståelse af investeringsbeviser til den udstedende investeringsforening altid avancebeskattes.

Efter de almindelige regler i ligningslovens § 16 B beskattes afståelse af aktier til det udstedende selskab som udbytte, d.v.s. at hele afståelsessummen beskattes. Der opgøres altså ikke en skattepligtig avance bestående af forskellen mellem afståelsessum og anskaffelsessum. Ligningsmyndighederne kan imidlertid give dispensation, således at afståelsen beskattes som gevinst og ikke som udbytte. Denne regel findes i ligningslovens § 16 B, stk. 2. Dispensation gives, når afståelsen antages at være båret af andre hensyn end ønsket om at omgå udbyttebeskatning ved tilbagesalg til det udstedende selskab, hvor aktionæren får midler ud af selskabet, samtidig med at indflydelsen bevares.

Køb og salg af investeringsbeviser formidles af bankerne. Såfremt der på en handelsdag er færre købere end sælgere, tilbagesælger banken de overskydende beviser til foreningen, ved at foreningen indløser beviserne. Denne afståelse skal i princippet beskattes som udbytte. D.v.s. at hele afståelsessummen beskattes. Men da afståelsen ikke skyldes et ønske om at omgå udbyttebeskatningen, gives der dispensation

for beskatningen, således at det i stedet er gevinsten, der beskattes.

Der ses ikke at være generelle betænkeligheder ved altid at lade tilbagesalg til investeringsforeningen beskattes som gevinst, og det foreslås derfor, at der altid skal ske avancebeskatning af gevinsten uden at det er nødvendigt at tage omvejen omkring en dispensation.

Til nr. 5

Forslaget tydeliggør, at en udloddende investeringsforening, der ophører, skal opgøre en minimumsudlodning i ophørsåret. Forslaget gælder ikke bare regulært ophør, men også de tilfælde, hvor investeringsforeningen skifter skattemæssig status fra f.eks. en udloddende investeringsforening til et interessentskab. Forslaget hænger sammen med forslaget under § 3, nr. 7 til hvis bemærkninger, der henvises.

Til nr. 6

Ligningslovens § 16 C indeholder bl.a. en række bestemmelser om udlodningsforpligtelserne i udloddende investeringsforeninger. Udlodningsforpligtelserne skal sikre, at al skattepligtig indkomst udloddes, således at den kan beskattes hos medlemmet. Det er nemlig kun den udloddede indkomst, der beskattes. Investeringsforeningen selv er skattefri.

Det foreslås, at stramme udlodningsforpligtelserne op på ganske enkelte punkter. Der foreslås en udtrykkelig bestemmelse om, at indtægter fra løbende ydelser skal udloddes på linje med renteindtægter.

Det er endvidere i et vist omfang muligt for investeringsforeninger at udlåne værdipapirer. Indtægterne fra disse udlån kan ikke altid klassificeres som renter, men bør også beskattes. Det foreslås derfor at indføre pligt til at udlodde indtægter fra udlån af værdipapirer.

Efter personskattelovens regler kan løbende ydelser og indtægt fra udlån af værdipapirer aldrig være aktieindkomst, men henføres til personlig indkomst. De udloddede gevinster fra løbende ydelser og udlån af værdipapirer vil dog efter forslaget skulle beskattes som kapitalindkomst. Der er nemlig ikke efter gældende regler nogen del af udlodningen fra en investeringsforening, der beskattes som personlig indkomst hos det almindelige medlem.

Til nr. 7 og 9

En udloddende forening skal efter ligningslovens § 16 A udlodde indtjente udbytter. Da den udloddende forening ikke betaler dansk skat, skal der ikke ske indeholdelse af dansk udbytteskat ved udbetaling af udbytte til foreningen. Derimod sker der undertiden indeholdelse af udenlandsk udbytteskat. I den administrative praksis, der har dannet sig på området, har

man - uanset formuleringen af lovteksten - accepteret, at udlovningsforpligtelsen i første omgang kun omfatter udbyttet efter fradrag af udenlandsk indeholdt udbytteskat. Når den udenlandske udbytteskat evt. senere tilbagesøges, skal den dog også udloddes. Praksis skyldes, at det tager tid at tilbagesøge de udenlandske udbytteskatter. Det foreslås at lovfæste praksis således, at udlovningsforpligtelsen kun omfatter udbyttet efter fradrag af udenlandsk indeholdt udbytteskat. Forslaget stilles, selvom en skatteyder, der ejer de pågældende aktier i direkte eje, skal selvangive hele bruttoudbyttet uden fradrag af udenlandsk udbytteskat. Hvis foreningen senere tilbagesøger udbytteskatten, skal den lægges til de udlovningspligtige beløb.

En skatteyder, der ejer udenlandske aktier i direkte eje, vil undertiden kunne få fradrag for den udenlandske udbytteskat i sin danske skat efter reglerne i ligningslovens § 33. Hvis aktierne ejes igennem en udloddende investeringsforening, vil det ikke være muligt at bruge ligningslovens § 33. Den skat, der pålægges i udlandet, pålægges investeringsforeningen, der er en anden juridisk person end medlemmet. Investeringsforeningen betaler ikke dansk skat. Det foreslås der ikke ændringer i. Den udloddende forening har i forvejen efter forslaget fradrag for udbytteskat ved opgørelsen af udlovningsforpligtelsen.

Udlån af værdipapirer sker gerne mod, at afkastet fra det udlånte videregives til udlåneren. Herudover kan der betales et ekstra vederlag. Hvis det videregivte afkast af det udlånte er aktieudbytte, skal det principielt udloddes som aktieudbytte. Hvis praksis derfor udvikler sig således, at det videregivte afkast kan behandles som aktieindkomst efter personskattelovens regler skal det udloddes som aktieindkomst. Hvis praksis behandler beløbet som personlig indkomst eller kapitalindkomst, skal det udloddes som kapitalindkomst. Det ekstra vederlag er omfattet af ændringen under nr. 4 om vederlag for udlån.

Til nr. 8

Gevinst på gæld er indkomst efter pensionsafkastbeskatningsloven. Gevinst på gæld er ligeledes skattepligtig indkomst for selskaber efter reglerne i kursgevinstloven. I investeringssammenhæng vil den også ofte kunne være skattepligtig for personer. Gevinst på gæld forekommer ikke i normalt drevne investeringsforeninger. For at sikre at skattepligten ikke omgås ved hjælp af en udloddende fåmandsinvesteringsforening foreslås, at gevinst på gæld skal udloddes og beskattes hos både selskaber og personer.

Til nr. 10

En udloddende investeringsforenings pligt til at udloddes nedsættes efter gældende regler med visse tab. Hvilke afgrænses af lovgivningen ud fra en vurdering af, om et tab er fradragsberettiget for alle, der kan tænkes at være medlem af foreningen. I så fald er det forsvarligt at tillade, at det pågældende tab fradrages. Tab på fordringer i fremmed valuta kan almindeligvis fradrages, og efter gældende regler vil sådanne tab derfor kunne nedsætte udlovningsforpligtelsen. Indførelsen af fåmandsforeninger betyder, at reglerne fremover skal tage højde for forhold, der kan forekomme i koncernforbundne selskaber. Medlemmet kan nemlig være koncernforbundet med de selskaber, som investeringsforeningen investerer i. Kursgevinstlovens § 4 indeholder en regel der udelukker fradrag for tab på ikke børsnoterede fordringer på koncernforbundne selskaber. Det foreslås derfor, at sådanne tab heller ikke skal kunne nedsætte udlovningsforpligtelsen. 2. punktum i den foreslåede tekst er blot en gentagelse af de hidtil gældende regler, som af hensyn til læsevenligheden er skilt ud i et punktum for sig.

Til nr. 11

Den foreslåede ændring er rent redaktionel. Det er en konsekvensrettelse som følge af forslaget under nr. 10, hvorefter ligningslovens § 16 C, stk. 4, 1. pkt., bl.a. deles op i to punkummer, og der indsættes et ekstra punktum imellem disse.

Til nr. 12

Forslaget vedrører den såkaldte udlovningsregulering. Det foreslås, at den ikke skal gælde for tab i fåmandsforeninger.

En udloddende forening skal føre et udlovningsregnskab over det, den er pligtig at udloddes. Såvel ved udtræden af medlemmer (indløsning af andele) som ved indtræden af nye medlemmer (udstedelse af nye andele) gælder særlige regler om dette regnskab.

Indløsning medfører, at de andele, som foreningen indfrier, ophører. Der bliver altså færre andele i foreningen.

Ved indløsning tager den, der bliver indløst, sin andel af indtjeningen i foreningen med sig. Foreningen betaler nemlig værdien af andelen til den, der bliver indløst. (Værdien er direkte afhængig af indtjeningen). Indløsningen er en afståelse, der beskattes efter reglerne om afståelse af investeringsforeningsbeviserne. Indløsningen medfører, at de udlovningspligtige gevinster ifølge foreningens regnskab nedsættes forholdsmæssigt. Regnskabet skal vise, hvad foreningen skal udloddes til de tilbageblevne medlemmer.

Omvendt gælder ved udstedelse af nye andele. De nye medlemmer indbetaler et ekstrabeløb svarende til indtjeningen i foreningen. Har foreningen haft overskud, forøger det foreningens udlodningsforpligtelse. Den forøges kun forholdsmæssigt. Har foreningen haft tab, forøges det fremførselsberettigede tab, men kun forholdsmæssigt således at der skal udloddes samtidigt til nye og gamle medlemmer.

Den forholdsmæssige forøgelse (udlodningsreguleringen) betyder, at udlodningen til de medlemmer, der hverken indtræder eller udtræder, er upåvirket af indløsning og udstedelse af nye andele. Det er det, der begrundet udlodningsreguleringen.

Udlodningsreguleringen gælder ved indløsning og ved udstedelse af nye andele. Indløsning og udstedelse af nye andele sker ikke blot, når personer udtræder eller indtræder. Det sker også, når en enkelt person vil ændre på antallet af sine andele i foreningen.

Det betyder, at en investeringsforening, der ejes af et selskabsmedlem, kan forøge sit tab i enmandsforeningen ved at lade foreningen udstede nye andele til sig selv. Selvom de nye andele ikke er gratis, men udstedes til den aktuelle markedsværdi, forekommer dette mindre rimeligt, og det foreslås derfor, at udlodningsreguleringen ikke skal gælde tab i fåmandsforeninger.

Til § 3

Til nr. 1

Der foreslås en tydeliggørelse af, at en aktiebaseret udloddende investeringsforening ikke må have investeringsforeningsbeviser i en obligationsbaseret udloddende forening. Virkningen af, at en aktiebaseret forening alligevel anskaffer sig sådanne beviser, vil være, at fortjenesten ved salg af investeringsforeningsbeviser i den aktiebaserede forening ikke længere kan beskattes som aktieindkomst, men som kapitalindkomst.

Til nr. 2

Efter gældende ret kan selskaber m.v. ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fratrage tab på investeringsforeningsbeviser i udloddende foreninger, såfremt foreningen udelukkende investerer i fordringer omfattet af kursgevinstloven. Ellers kan tab som hovedregel ikke fradrages, jf. indledningen til aktieavancebeskatningslovens § 2 d. Tanken bag reglen er, at selskaber har ret til fradrag for tab på investeringsforeningsbeviset, hvis de havde tabsfradrag ved direkte eje af selskabets fordringer. Som også anført i forslaget under § 2, nr. 10, har selskaber ikke tabsfradrag på fordringer på koncernforbundne selskaber, som

omfattes af kursgevinstlovens § 4. I konsekvens heraf foreslås derfor, at selskaber heller ikke har tabsfradrag på investeringsforeningsbeviser, hvis investeringsforeningen investerer i sådanne fordringer.

Til nr. 3

Nogle selskaber beskattes af fortjenesten på deres beholdninger af obligationer efter et rent lagerprincip. Efter de almindelige regler er det ikke muligt for de, der følger lagerprincippet, herefter at overgå til et realisationsprincip.

For at undgå, at der kan ske overgang til et realisationsprincip ved at investere i obligationer via en investeringsforening, foreslås i disse situationer, at også fortjenesten på investeringsforeningsbeviserne skal beskattes efter et lagerprincip. Bestemmelsen skal gælde, hvis enten selskabets obligationer i danske kroner følger et lagerprincip eller selskabets obligationer i fremmed mønt følger lagerprincippet, eller hvis begge grupper følger lagerprincippet.

Til nr. 4

Den foreslåede ændring er rent redaktionel.

Til nr. 5

Der foreslås en værnregel. Den skal sikre, at fortjenester ved salg af værdipapirer som led i sælgerens næringsvej ikke gøres skattefri ved hjælp af en udloddende investeringsforening. (I aktieavancebeskatningslovens § 2 d er en udloddende investeringsforening defineret som en forening, der er omfattet af ligningslovens § 16 C, stk. 1. Denne definition gælder også her)

Efter gældende regler beskattes et selskab, der driver næring ved salg af værdipapirer, normalt ikke af fortjenesten ved salg af aktierne i et datterselskab. De pågældende aktier er ikke en del af den omsætningsformue, der indgår i næringsvirksomheden. Aktierne vil derfor kunne sælges skattefrit efter tre års besiddelse. Det betyder dog ikke, at datterselskabet selv kan sælge aktier i andre selskaber skattefrit. Moderselskabets næringsdrift vil nemlig smitte af på vurderingen af datterselskabets køb og salg af værdipapirer, således at datterselskabet også opfattes som næringsdrivende med salg af værdipapirer.

Efter forslaget er fåmandsinvesteringsforeninger noget nyt. Hvis praksis omkring beskatningen af en næringsdrivendes afståelse af andele i sine fåmandsinvesteringsforeninger udvikler sig på samme måde som praksis vedrørende den næringsdrivendes afståelse af aktier i sine datterselskaber, kan man forvente, at afståelse af aktiebaserede udloddende foreninger ligeledes vil kunne ske skattefrit efter tre år. Men uden at

beskatningen af datterselskabets egne aktiesalg og datterinvesteringsforeningens egne aktiesalg af den grund behandles ens.

Ved investeringsforeninger, der ejes af næringskattepligtige, indtræder næringskattepligten af investeringsforeningens salg, nemlig først ved udlodningen af fortjenesten fra salget til medlemmet. Udlodningen næringsbeskattes hos medlemmet. Foreningen selv bliver aldrig næringskattepligtig. Foreningens udlodningspligt er tilrettelagt efter, at den typiske ejer ikke er næringskattepligtig, og foreningen har derfor ret til at undlade at udlodde gevinster ved salg efter tre år. De gevinster, der ikke udloddes, får i stedet investeringsforeningsbeviset til at stige i værdi. Hvis investeringsforeningsbeviset vurderes at være et anlægsaktiv ligesom hovedaktionæraktier, kan det efter gældende ret sælges uden beskatning. For at undgå dette foreslås at indføre en lagerbeskatning efter de regler, der gælder for næringsdrivende, også selvom investeringsforeningsbeviset måtte være et anlægsaktiv.

Til nr. 6

Forslaget til aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 5, handler om beskatningen, når en bevisudstedende akkumulerende eller udloddende investeringsforening bliver et interessentskab eller en kontoførende investeringsforening, uden at foreningen opløses. En akkumulerende forening er en forening, der - med selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a,'s ord - udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, uden at være en udloddende forening.

Forslaget til aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 6, handler om beskatningen, når en investeringsforening, der hidtil er blevet set bort fra, skifter skattemæssig status, således at medlemmerne ikke længe skal beskattes som deltagere i et interessentskab, men fremover skal beskattes som medlemmer af en bevisudstedende akkumulerende forening.

Forslaget til aktieavancebeskatningslovens § 9, stk. 7, handler om samme situation, blot således at deltagerne fremover skal beskattes som medlemmer af en kontoførende investeringsforening eller en bevisudstedende udloddende investeringsforening.

Normalt er det således, at de pågældende investeringsforeninger har flere medlemmer. § 9, stk. 5-7, skal imidlertid gælde, selvom der kun er et medlem, når blot der er tale om en forening, der er gyldig efter de civile retlige regler.

Forslaget til § 9, stk. 5.

Bestemmelsen handler som anført om beskatningen, når en bevisudstedende akkumulerende eller ud-

loddende investeringsforening bliver et interessentskab eller en kontoførende investeringsforening, uden at foreningen opløses.

Det foreslås, at overgangen sidestilles med ophør af foreningen og afståelse af investeringsforeningsbeviset.

Akkumulerende investeringsforening

Som anført foran vedrører præciseringen af kravene til medlemstallet ikke de akkumulerende investeringsforeninger. Det er derfor først og fremmest overgang fra en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening til en kontoførende investeringsforening, uden at foreningen opløses, der bliver relevant. Overgang fra en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening til interessentskabsbeskatning uden foreningens opløsning vil dog e.o. kunne forekomme.

En akkumulerende forening - der ikke er en såkaldt PAL-forening - beskattes som et aktieselskab. Det fremgår allerede i dag af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, jf. § 5, stk. 1 og 4, at overgangen betyder, at der sker beskatning af urealiserede fortjenester m.v. i selve foreningen på samme måde som ved ophør af et aktieselskab. Det foreslås der ingen ændringer i, men af hensyn til læseligheden gentages selskabsskattelovens bestemmelse i forslaget.

Det ligger i forslaget, at hvis den akkumulerende forening fortsætter som en kontoførende forening anses denne for at have erhvervet aktiverne fra den akkumulerende forening ved overgangen.

Hvis den akkumulerende forening fortsætter således, at den ikke anses for at have selvstændig skattemæssig eksistens, anses medlemmerne i skattemæssig sammenhæng for at være direkte ejere og have erhvervet aktiverne ved overgangen.

Det foreslås endelig, at fortjenesten på investeringsforeningsbeviset beskattes hos indehaveren, som om beviset blev afstået.

Den nævnte beskatning svarer til den beskatning, som sker ved opløsning af et aktieselskab.

En såkaldt PAL-forening er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6. Det vil i praksis sige, at foreningen er skattefri. Medlemmerne beskattes af afkastet af investeringsbeviset ud fra et lagerprincip.

Udloddende investeringsforening

Såvel efter forslaget som efter gældende ret er en udloddende forening skattefri. Den betaler ikke selskabsskat. Overgang fra en udloddende forening til interessentskab eller kontoførende forening vil derfor heller ikke udløse selskabsskat i foreningen.

Derimod vil overgangen udløse en udlodningspligt. Overgangen skal nemlig sidestilles med afståelse. Det betyder, at en evt. urealiseret avance på de aktier, der tilhører den udloddende forening, skal gøres op på ved statusskiftet. Den skal i henhold til reglerne i ligningslovens § 16 C, stk. 2, indgå i den afsluttende minimumsudlodning.

Overgang til interessentskab eller kontoførende forening vil endvidere udløse avanceskat på investeringsforeningsbeviserne. Skatten opgøres på grundlag af handelsværdien, efter at denne er nedsat med den pligtige minimumsudlodning.

Kontoførende forening

Hvad der skal ske, hvis en kontoførende forening overgår til interessentskab, fremgår af lovforslaget vedrørende beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger. I dettes § 17 foreslås, at det skattemæssige statusskift fra kontoførende forening til interessentskab udløser beskatning af indskud, der ikke er hævet.

Forslaget til § 9, stk. 6 og 7.

Det vil kunne forekomme, at medlemmerne i f. eks. en kontoførende forening med under 8 medlemmer, som er blandet selskaber og personer, ophører med at skulle beskattes som deltagere i et interessentskab, fordi personmedlemmerne udtræder. Det vil også kunne forekomme, at en forening, hvor medlemmerne efter de hidtil gældende regler har skullet behandles som deltagere i et interessentskab, fordi det kun har haft et enkelt eller nogle få selskabsmedlemmer, som følge af forslaget skal overgå til beskatning som investeringsforening. I de pågældende situationer er der ingen forandringer i, hvilke aktiver foreningen ejer før og efter statusskiftet – bortset fra hvad der følger af evt. realisationer for at finansiere udtræden o.l.

Det fremgår af forslaget til stk. 6 og 7, at disse statusskift ikke kan sidestilles med afståelse bortset fra det tilfælde, hvor den fortsættende forening er omfattet af reglerne for akkumulerende investeringsforeninger. Når statusskiftet ikke kan sidestilles med afståelse, betyder det også, at den fortsættende forening bruger interessenternes oprindelige anskaffelsessummer. Der succederes altså. Den, der afstår en andel i foreningen efter statusskiftet, skal bruge anskaffelsessummen fra før statusskiftet, men det er foreningens karakter efter statusskiftet, der afgør, hvilke regler om beskatningen af fortjenesten på andelen der gælder. Hvis foreningen i skattemæssig henseende er en obligationsbaseret udloddende forening efter statusskiftet, beskattes hele fortjenesten således efter aktieavancebeskatningslovens § 2 d.

Overgang til en akkumulerende forening sidestilles dog ifølge stk. 6 med afståelse. Det skyldes, at interessenterne kan have brugt realisationsprincippet. Hvis den akkumulerende forening bruger lagerprincippet, vil urealiseret tab og gevinst på overgangstidspunktet aldrig komme til at indgå i en skattepligtig indkomst, heller ikke selvom de aktiver, de knytter sig til, afstås. Tilsvarende problemer opstår, hvis den akkumulerende forening er skattefri.

Til § 4

Ændringen er redaktionel og er en følge af, at det foreslås tydeliggjort, at ikke blot bevisudstedende udloddende investeringsforeninger, men også kontoførende foreninger er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Til § 5

Til nr. 1

Med lovforslagets § 1, nr. 1, bliver kontoførende investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

Med hjemmel i kildeskattelovens § 65, stk. 4, er foreninger m.v. omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, i henhold til kildeskattebekendtgørelsens § 36, stk. 1, nr. 3, fritaget for udbytteskat. Fritagelsen er betinget af, at den pågældende foreningen m.v. kan fremvise et frikort, som på begæring udstedes af de skatteansættende myndigheder, jf. kildeskattebekendtgørelsens § 40. I konsekvens heraf skal der med forslaget ikke indeholdes udbytteskat i udbytte fra danske selskaber, der erhverves af kontoførende investeringsforeninger, som foreviser et frikort.

Det er imidlertid muligt, at den kontoførende investeringsforenings medlemmer skal betale udbytteskat af det modtagne udbytte. Det foreslås derfor, at den kontoførende forening i sådanne tilfælde selv skal indeholde udbytteskat på samme måde, som det er tilfældet med udloddende investeringsforeninger.

Den kontoførende forening indtægtsfører udbyttet hos dens medlemmer, allerede når foreningen erhverver ret til det – dvs. på tidspunktet for vedtagelsen af udlodningen eller godskrivningen af udbyttet i det udloddende selskab m.v. Det foreslås derfor, at udbytteskatten forfalder til betaling på tidspunktet for retserhvervelsen – svarende til tidspunktet for vedtagelsen i det udloddende selskab m.v. – og at reglerne i § 66 tilsvarende finder anvendelse.

Den indeholdte udbytteskat behandles som en endelig eller foreløbig skat efter de almindelige regler om udbytteskat, jf. kildeskattelovens § 67.

Til nr. 2

Der er tale om en konsekvensændring som følge af forslaget om ophævelse af lov om beskatning af medlemmer af investeringsforeninger, jf. § 20, stk. 3, i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger.

Til § 6

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 6.

Til § 7

Til nr. 1

Det tydeliggøres, at udbetaling af udbytteskat uden om en investeringsforening er afgiftspligtig indkomst for modtageren. Det sker i lighed med et tilsvarende forslag på indkomstskatteområdet. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 3.

Til nr. 2

Efter pensionsafkastbeskatningsloven beskattes afkast og gevinst og tab på de aktiver, der tilhører en kontoførende investeringsforening, med 15 pct. Beskatningen sker efter et princip om gennemsigtighed. Beskatningen sker efter lagerprincippet. Det foreslås der ingen ændringer i. Reglerne for beskatningen har hidtil været i pensionsafkastbeskatningsloven. Forslaget til lov om beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger omfatter også medlemmer, der anvender lagerprincippet. Der er derfor ikke behov for selvstændige regler i pensionsafkastbeskatningsloven. Det foreslås derfor, at man i pensionsafkastbeskatningsloven nøjes med at henvise til principperne i lov om beskatning af medlemmer af kontoførende foreninger. Det betyder, at hele denne lov finder anvendelse, herunder reglerne om foreningernes pligt efter § 3 til at foretage en opgørelse efter de regler, der gælder for pensionsafkastbeskattede.

Til § 8

Til nr. 1

Der er tale om en præcisering af den gældende indberetningspligt for kontoførende investeringsforeninger.

Indberetningsordningen indebærer, at oplysninger, der er relevante for skatteansættelsen af det enkelte medlem, indberettes af foreningen til ToldSkat, således at oplysningerne kan fortrykkes på det enkelte medlems selvangivelse og indgå i grundlaget for skat-

temyndighedens kontrol af medlemmets selvangivelse.

De nærmere krav til indberetninger fra foreningerne vil blive fastsat administrativt efter forudgående høring af InvesteringsForeningsRådet.

Til nr. 2

Efter de foreslåede regler for kontoførende investeringsforeninger skal der ved opgørelsen af tilskrivninger på eller hævninger af indskud i en sådan forening tages hensyn til, hvilke skattemæssige principper det enkelte medlem anvender. Disse oplysninger skal foreningen efter forslaget have af det enkelte medlem.

Det nærmere indhold af disse oplysninger må aftales mellem investeringsforeningen og det enkelte medlem på baggrund af de krav, som skattemyndighederne stiller til indberetninger fra foreningerne.

Til nr. 3

Forslaget er af redaktionel karakter og en følge af forslaget under nr. 2.

Til § 9

Til stk. 1

Det foreslås – i overensstemmelse med de ved høring over lovforslaget fremsatte ønsker, jf. bilag 1 - at loven med enkelte undtagelser skal have virkning fra og med indkomståret 2003. Det betyder, at fåmandsforeninger først kan oprettes fra dette år.

De præciseringer og stramninger i de gældende regler, der foreslås i forbindelse med den foreslåede skattemæssige anerkendelse af fåmandsforeninger, vedrører med enkelte undtagelser, jf. nedenfor, alene fåmandsforeninger eller medlemmer af fåmandsforeninger. De nævnte præciseringer og stramninger indeholder således ikke skærpselser af de gældende regler for ikke-fåmandsforeninger eller medlemmer af ikke-fåmandsforeninger, men alene en formindskelse af fordelene ved den skattemæssige anerkendelse af fåmandsforeninger.

Til stk. 2

§ 2, nr. 6-12, vedrører forskellige opstramninger af den udloddende investeringsforenings pligt til at udlodde. Det foreslås i stk. 2, at disse opstramninger skal have virkning for udlodningerne fra foreningen i år 2004. Udlodningerne i år 2004 er udlodning af foreningens indtjening i år 2003.

Til stk. 3

Forslaget om nyaffattelse af stk. 5 i aktieavancebeskatningslovens § 2 d, tilsigter at undgå, at et selskab

F. t. 1. vedr. forskellige skattelove

kan gå fra lagerprincippet til et realisationsprincip ved at overføre obligationerne til en investeringsforening, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 3.

Investeringsbeviser i udloddende fåmandsforeninger er noget nyt, idet fåmandsinvesteringsforeninger først kan oprettes fra og med indkomståret 2003, jf. bemærkningerne til stk. 1. Det foreslås derfor, at bestemmelsen, for så vidt angår fortjeneste eller tab på investeringsbeviser i udloddende fåmandsinvesteringsforeninger, skal have virkning fra og med indkomståret 2003.

Bestemmelsen kan betyde, at investeringsbeviser beskattes efter lagerprincippet i stedet for realisationsprincippet, fordi foreningen investerer i aktiver, der, hvis de havde været direkte ejet af medlemmet, skulle have været beskattet efter lagerprincippet. Dette kan alt efter omstændighederne være en fordel eller en ulempe. Det foreslås derfor, at indehavere af investeringsbeviser i udloddende investeringsforeninger, der ikke er fåmandsforeninger, kan vælge, at bestemmelsen først skal have virkning fra og med indkomståret 2004.

Overgangen fra realisationsprincippet til lagerprincippet sker, jf. bestemmelsens sidste pkt., efter reglerne i aktieavancebeskatningslovens § 3, stk. 4. Det vil sige, at anskaffelsessummen skal bruges som primoværdi. Ellers ville værditilvæksten fra anskaffelsestidspunktet indtil de nye regler træder i kraft blive unddraget beskatning. Et evt. tab i samme tidsrum vil ikke kunne udnyttes.

Til stk. 4

Forslaget om et nyt stk. 6 i aktieavancebeskatningslovens § 3 om, at alle investeringsforeningsbeviser, der besiddes af en næringsdrivende, skal lagerbeskattes, er en værnsregel, der skal sikre, at fortjenester ved salg af værdipapirer som led i sælgerens næringsvej ikke gøres skattefrie ved hjælp af en udloddende investeringsforening, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 3, nr. 5.

Investeringsbeviser i udloddende fåmandsforeninger er noget nyt, idet fåmandsinvesteringsforeninger først kan oprettes fra og med indkomståret 2003, jf. bemærkningerne til stk. 1. Det foreslås derfor, at be-

stemmelsen, for så vidt angår fortjeneste eller tab på investeringsbeviser i udloddende fåmandsinvesteringsforeninger, skal have virkning fra og med indkomståret 2003.

En gennemførelse af forslaget kan betyde, at nogle næringsaktier, der hidtil har været behandlet efter realisationsprincippet, skal overgå til lagerprincippet. Dette kan alt efter omstændighederne være en fordel eller en ulempe. Det foreslås derfor, at indehavere af investeringsbeviser i udloddende investeringsforeninger, der ikke er fåmandsforeninger, kan vælge, at bestemmelsen først skal have virkning fra og med indkomståret 2004.

Overgangen fra realisationsprincippet til lagerprincippet sker, jf. bestemmelsens sidste pkt., efter reglerne i aktieavancebeskatningslovens § 3, stk. 4. Det vil sige, at anskaffelsessummen skal bruges som primoværdi. Ellers ville værditilvæksten fra anskaffelsestidspunktet indtil de nye regler træder i kraft blive unddraget beskatning. Et evt. tab i samme tidsrum vil ikke kunne udnyttes.

Til stk. 5

Det foreslås – af rent praktiske grunde – at bestemmelsen i kildeskattelovens § 65, stk. 3, om at kontoførende investeringsforeninger skal indeholde udbytte-skat, først skal have virkning fra og med det regnskabsår i foreningen, der begynder i 2004.

Et ikrafttrædelsesproblem er ikke behandlet i ikrafttrædelsesbestemmelserne, men skal løses på basis af forslaget til § 3, nr. 6. Det fremgår af bemærkningerne til § 3, nr. 6, at i tilfælde hvor en forenings medlemmer hidtil har skullet beskattes efter interessentskabsreglerne, fordi de ikke opfylder kravet til medlemstal og medlemssammensætning, men derefter overgår til beskatning som investeringsforening, udløser overgangen ikke beskatning, bortset fra hvis den fortsættende forening er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a. Dette gælder også, hvis overgangen sker i forbindelse med ikrafttrædelsen af nærværende forslag. Hvis den fortsættende forening er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, sker den afsluttende avancebeskatning hos deltagere med kalenderåret som indkomstår i 2003 og ikke i 2002.

Bilag 1

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
Advokatrådet	Har ikke bemærkninger til de to lovudkast.	
Finansrådet	Finansrådet kan støtte, at den gældende lovgivning om beskattning af medlemmer af konførende investeringsforeninger revideres og finder det positivt, at man nu skattemæssigt åbner mulighed for investeringsforeninger med ned til ét medlem - fåmandsforeninger. Finansrådet lægger vægt på, at de to forslag fremsættes og vedtages samlet.	
	Finansrådet finder, at muligheden for forvaltning af investeringer via investeringsforeninger med ned til ét medlem også bør være en mulighed for fysiske personer. Finansrådet mener ikke, at der er nogen skattemæssig begrundelse for ikke at tillade fysiske personer som medlemmer af fåmandsforeninger.	Som det fremgår af de almindelige bemærkninger, afsnit 1, er der en skattemæssig begrundelse for, at fysiske personer ikke med skattemæssig virkning skal kunne stifte eller være medlem af en investeringsforening med kun ét eller meget få medlemmer. Det hænger sammen med, at der aldrig er udlodningspligt for fortjenester på aktier, der sælges af en udloddende investeringsforening efter tre års ejerskab, selv om tilsvarende fortjenester på aktier hos en fysisk person skal beskattes, når personens beholdning af børsnoterede aktier overstiger den såkaldte 100.000 kr.s grænse.

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
	<p>Finansrådet er opmærksom på, at en så stram tidsplan som foreslået nedenfor ikke giver ministeriet meget tid til at overveje forslaget om, at fysiske personer skal kunne være medlem af fåmandsforeninger. Da dette ikke bør bremse en skattemæssig anerkendelse af fåmandsforeninger – eller revideringen af reglerne om kontoførende investeringsforeninger – foreslår Finansrådet, at de to lovudkast fremsættes i deres nuværende form, og at skattemæssige reglerne for fåmandsforeninger så efterfølgende udvides til også at gælde foreninger med fysiske personer som medlemmer. Bemærkningerne til lovudkastet vedrørende fåmandsforeninger kunne indeholde en bemærkning om, at muligheden for udvidelse af medlemskredsen i fåmandsforeninger overvejes, således at de eventuelt også kommer til at omfatte fysiske personer.</p>	<p>Som ovenfor nævnt er der en skattemæssig begrundelse for, at fysiske personer ikke kan være stiftere eller medlemmer af fåmandsforeninger. Der findes derfor ikke grundlag for at overveje en udvidelse af medlemskredsen til også at omfatte fysiske personer.</p>
	<p>Af ikrafttrædelsesbestemmelserne i de to lovudkast fremgår, at de først skal træde i kraft 1. januar 2004. Det er Finansrådets opfattelse, at de to lovudkast bør fremsættes, som de foreligger, vedtages og træde i kraft hurtigst muligt, f.eks. med ikrafttrædelse 1. januar 2003.</p>	<p>Ikrafttrædelsesbestemmelserne er ændret efter ønske fra InvesteringsForeningsRådet, Finansrådet, Forsikring & Pension og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer. Herefter skal der foreslåede ændringer som hovedregel have virkning fra indkomståret 2003</p>
Foreningen Danske Revisorer	Har ikke bemærkninger til de to lovudkast.	

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	FSR anser det for særdeles positivt, at der tages initiativ til en skattemæssig anerkendelse af de såkaldte fåmandsforeninger. FSR henstiller, at fremsættelsen af lovforslagene fremskyndes, således at den ændrede lovgivning kan træde i kraft allerede fra indkomståret 2003.	Lovforslagenes ikrafttrædelsesbestemmelser er ændret efter ønske fra InvesteringsForeningsRådet, Finansrådet, Forsikring & Pension og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer. Herefter skal der foreslåede ændringer som hovedregel have virkning fra indkomståret 2003
	En væsentlig del af investeringsforeningernes indtægter hidrører fra afkast af udenlandske værdipapirer. Efter de gældende regler er udloddende investeringsforeninger og PAL-foreninger skattefrie af renter, udbytter og kursgevinster, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6. I praksis opnår foreningerne derfor ikke lempelse for ikke-refunderbare udenlandske kuponskatter. Efter FSR's opfattelse er det ikke rimeligt, at medlemmerne af de nævnte foreninger afskæres fra at opnå fuld lempelse for ikke-refunderbare udenlandske kuponskatter. I mange tilfælde vil netop dette være årsag til, at investorerne fravælger investering via investeringsforeninger. FSR henstiller, at der – ligesom for medlemmer af kontoførende investeringsforeninger og deltagere i puljeordninger – indføres lempelsesregler, så det sikres, at medlemmer af udloddende investeringsforeninger og PAL-foreninger i højere grad end hidtil opnår lempelse for udenlandske kuponskatter.	FSR har, jf. ovenfor, henstillet, at fremsættelsen af lovforslagene fremskyndes, således at den ændrede lovgivning kan træde i kraft allerede fra og med indkomståret 2003. I betragtning af det fremskredne tidspunkt, findes der ikke grundlag for på nuværende tidspunkt at foreslå lempelsesregler, så det sikres, at medlemmer af udloddende investeringsforeninger og PAL-foreninger i højere grad end hidtil opnår lempelse for udenlandske kuponskatter. Men forslaget vil være i erindring ved en senere lejlighed.

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
	<p>På det danske marked for investeringsbeviser udbydes der kun i meget begrænset omfang udenlandske investeringsbeviser, i hvert fald når der er tale om investering for frie midler. Problemet er ifølge FSR, at danske investorer, der anbringer formuen i udenlandske investeringsinstitutter, risikerer en »brandbeskatning« som følge af, at investeringen omfattes af aktieavancebeskatningslovens § 2 a (»skattelybeviser«), idet de udenlandske investeringsinstitutter – ganske ligesom de danske udloddende investeringsforeninger – typisk ikke betaler selskabsskat (i hjemlandet).</p>	
	<p>FSR mener, at det bør være muligt at tilpasse de danske skatteregler på en sådan måde, at danske investorer i en betydelig højere grad end hidtil kan anbringe frie midler i andele af udenlandske investeringsinstitutter. Som minimum bør de gældende regler om beskatning af udloddende investeringsforeninger »blødes« op, således at man i højere grad end nu ser på det reelle, nemlig om der i væsentlig grad rent faktisk sker en udlodning af det forudgående års renter, udbytter m.v. eller er der tale om en klar formueakkumulering. I førstnævnte tilfælde bør den udenlandske forening behandles som en dansk, udloddende investeringsforening.</p>	<p>Det forekommer ikke muligt at administrere en ordning, der i højere grad end nu ser på det reelle, nemlig om der i væsentlig grad rent faktisk sker en udlodning af det forudgående års renter, udbytter m.v., eller der er tale om en formueakkumulering. I en sådan ordning kunne det forekomme, at afkastet ét år skulle behandles som afkast af en akkumulerende investeringsforening og et andet år som afkast af en udloddende investeringsforening. Beskatningen af investor er meget forskellig, både for så vidt angår afkastet og for så vidt angår gevinst eller tab på selve investeringsbeviset.</p>

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
	<p>En anden mulighed er efter FSR's opfattelse, at beskatningen af afkastet af de udenlandske investeringsinstitutter gøres fuldstændig transparent, ligesom det kendes fra afkast af andele i de kontoførende investeringsforeninger.</p>	<p>Reglerne om kontoførende investeringsforeninger forudsætter, at der ikke forekommer omsætning af investeringsbeviser, og de vil derfor ikke kunne anvendes på afkast af bevisudstedende investeringsforeninger.</p>
	<p>Under lovforslagets almindelige bemærkninger nævnes, at investeringsforeninger med ganske få medlemmer efter gældende praksis ikke kan anses som selvstændige skatte subjekter. Efter FSR's opfattelse er dette ikke korrekt.</p>	<p>Der eksisterer i administrativ praksis usikkerhed om, hvor grænsen går. Der eksisterer en enkelt utrykt afgørelse, der ikke anerkender en investeringsforening med 7 medlemmer som et selvstændigt skatte subjekt, og der findes en bindende forhåndsbesked, TfS 1994.165, hvorefter en forening, uanset at medlemskredsen evt. ikke ville komme til at overstige 8, under de foreliggende omstændigheder kunne anses for et selvstændigt skatte subjekt med karakter af en investeringsforening i selskabsskattelovens forstand. Ved stiftelsen ville foreningen dog have mindst 8 medlemmer.</p>
	<p>FSR går ud fra, at Skatteministeriet forudsætter, at eksempelvis en »enkeltmandsforening« omfattet af lov om investeringsforeninger og specialforeninger ikke efter de gældende regler kan henføres til beskatning efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, - på trods af, at medlemmet alene hæfter med sit indskud, idet foreningen (efter Skatteministeriets opfattelse) ikke opfylder de krav, som skatteretten opstiller til investeringsforeninger om medlemstal m.v.</p>	<p>En »enkeltmandsforening« som nævnt opfylder efter Skatteministeriets opfattelse ikke de skatteretlige betingelser for at være en forening og blive beskattet som sådan.</p>

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
Forsikring & Pension	<p>F&P har gennem længere tid anmodet skatteministeren om genfremsættelse af lovforslag L 20 og 21, folketingsåret 2001-02, 1. samling, og er på baggrund heraf meget tilfreds med de foreliggende udkast. F&P så gerne, at lovforslagene fik et tidligere ikrafttrædelsestidspunkt, men skal dog fremhæve, at F&P i det hele er positiv over for forslagene.</p>	<p>Lovforslagenes ikrafttrædelsesbestemmelser er ændret efter ønske fra InvesteringsForeningsRådet, Finansrådet, Forsikring & Pension og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer. Herefter skal der foreslåede ændringer som hovedregel have virkning fra indkomståret 2003.</p>
InvesteringsForeningsrådet	<p>IFR finder, at det er af overordentlig stor betydning, at lovforslagene – under ét – kan træde i kraft så hurtigt som muligt. Ikrafttrædelsen bør derfor fremskyndes til indkomståret 2003.</p> <p>IFR henviser herved til, at en lang række institutionelle investorer afventer lovændringer, der muliggør investering gennem investeringsforeninger med få medlemmer.</p> <p>Den retlige usikkerhed, der består med hensyn til allerede eksisterende fåmandsforeninger, bør afklares så hurtig som muligt.</p> <p>Begge udkast indeholder en række tekniske, primært beregningsmæssige forslag til ændringer af skattereglerne. Disse ændringer har som udgangspunkt ingen direkte betydning for de enkelte borgere. Ændringerne henvender sig derimod primært til investeringsforeningerne, der skal administrere skattereglerne.</p>	<p>Lovforslagenes ikrafttrædelsesbestemmelser er ændret efter ønske fra InvesteringsForeningsRådet, Finansrådet, Forsikring & Pension og Foreningen af Statsautoriserede Revisorer. Herefter skal der foreslåede ændringer som hovedregel have virkning fra indkomståret 2003.</p>

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
	<p>Ud over de nævnte tekniske ændringer vil en gennemførelse af lovforslagene medføre, at der etableres mulighed for, at investeringsforeninger med få medlemmer opnår skattemæssig anerkendelse på (næsten) lige for med øvrige investeringsforeninger. Desuden medfører lovforslagene, at de kontoførende investeringsforeninger fremover anerkendes som selvstændige skattemæssige enheder. Disse to ændringer indebærer betydelige lettelser for investeringsforeningerne, deres medlemmer og skattevæsenet. Ganske vist indebærer regelsættet om fåmandsforeninger enkelte tekniske skærper i forhold til, hvad der gælder for de »store« investeringsforeninger, men efter IFR's opfattelse er der ingen tvivl om, at reglerne om såvel fåmandsforeninger som de kontoførende foreningers overgang til selvstændige enheder samlet set må opfattes som lempelser i forhold til gældende regler.</p> <p>Endelig indeholder lovudkastene enkelte elementer, som isoleret set må opfattes som skærpende. IFR tænker i den forbindelse på forslagene om, at de kontoførende foreninger i visse tilfælde selv skal indeholde udbytteskat (§ 5, nr. 1, i lovforslaget om fåmandsforeninger) og at næringskattepligtige i alle tilfælde skal behandle investeringsbeviser efter lagerprincippet (§ 3, nr. 5, i lovforslaget om fåmandsforeninger).</p>	

<i>Organisation</i>	<i>Bemærkninger</i>	<i>Kommentar</i>
	IFR foreslår alternativt, at lovforslagene får virkning fra 2003, men at de to ovenfor nævnte elementer, som må anses for skærpende, bevares med det nuværende ikrafttrædelsestidspunkt (indkomståret 2004).	
Københavns Kommune	Københavns Kommune bemærker, at de foreslåede lovregler må anses for temmelig udviklede og derfor også må antages at medføre andre administrative merudgifter end de i lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnittet om administrative konsekvenser for stat, amter og kommuner, nævnte 1,5 mio. kr. hovedsageligt til edb-tilretning – dels som følge af merarbejde ved ligningen, dels ved besvarelse af forespørgsler fra skatteydere. Det skønnes ikke muligt at foretage en vurdering af størrelsen af de forventede administrative merudgifter.	<p>Efter forslaget vil de kontoførende investeringsforeninger blive omfattet af selskabsskatteovens § 1, stk. 1, nr. 6. Det må antages, at ToldSkat, Selskabsrevisionen, også efter gennemførelsen af forslaget vil være lignende myndighed for disse foreninger i lighed med, hvad der gælder for de øvrige investeringsforeninger.</p> <p>Medlemskab af bevisudstedende udloddende fåmandsforeninger og kontoførende fåmandsforeninger er forbeholdt juridiske personer. Ligningen af medlemmer af disse foreninger vil derfor som hidtil ligge inden for rammerne af selskabsligningsopgaven.</p> <p>I dag er der ikke mange personlige medlemmer af kontoførende investeringsforeninger, og det må antages, at det vil der heller ikke være i fremtiden. I det omfang, der er personlige medlemmer, vil ligningen være understøttet af oplysninger, der indberettes af foreningen. Problemet med personligningen vil derfor næppe blive stort.</p>
Skattechefforeningen	Har ikke bemærkninger til de to lovudkast.	
Skatterevisorforeningen	Har ikke bemærkninger til de to lovudkast.	

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Selskabsskatteoven), jf. lovbekendtgørelse nr. 736 af 28. august 2002, foretages følgende ændringer:

§ 1. Skattepligt i henhold til denne lov påhviler her i landet hjemmehørende:

1. I § 1 indsættes som *stk. 7 og 8*:

- 5 a) investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud. Udloddende investeringsforeninger, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, omfattes dog af nr. 6. Akkumulerende investeringsforeninger omfattes af nr. 6, hvis foreningen i overensstemmelse med et vedtægtsmæssigt krav herom udelukkende optager medlemmer, der er skattepligtige efter pensionsafkastbeskatningslovens § 1, stk. 1, medlemmer, der er skattepligtige efter pensionsafkastbeskatningslovens § 1, stk. 2, i hvis pensionsopsparing investeringsbeviset indlægges, andre akkumulerende investeringsforeninger, der beskattes efter nr. 6, eller pengeinstitutter og fondsmæglerselskaber, der er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3, stk. 4, for så vidt angår beskatning af investeringsbeviserne. Det er en betingelse, at udtrykket »PAL« indgår i navnet på investeringsforeningen. Skatteministeren kan fastsætte yderligere betingelser vedrørende indholdet af investeringsforeningens vedtægter og forretningsgange, herunder at investeringsbeviserne skal registreres som fondsaktiver i Værdipapircentralen, og at investeringsforeningen, hvis den bliver bekendt med medlemmer, der ikke er omfattet af 3. pkt., skal kræve, at disse medlemmer afhænder deres beviser i foreningen. Told. Og Skattestyrelsen kan videregive oplysninger til investeringsforeningen om medlemmer, der ikke anses for omfattet af 3. pkt.,

Gældende formulering

Lovforslaget

- 6) andre foreninger, korporationer, stiftelser, legater og selvejende institutioner, jf. dog § 3, for så vidt foreningen m.v. ikke er omfattet af fondsbeskatningsloven. Skattepligten omfatter alene indtægt ved erhvervs-mæssig virksomhed samt fortjeneste eller tab ved afhændelse, afståelse eller opgivelse af formuegoder, der har eller har haft tilknytning til den erhvervs-mæssige virksomhed.

Stk. 2-6. ---

»Stk. 7. En bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening omfattes kun af stk. 1, nr. 6, såfremt den har mindst 8 medlemmer, medmindre der sker en effektiv markedsføring over for offentligheden eller større dele heraf med henblik på at bringe antallet af medlemmer op. Koncernforbundne medlemmer, jf. kursgevinstlovens § 4, regnes i denne sammenhæng for et medlem.

Stk. 8. En bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening med mindre end 8 medlemmer, der ikke opfylder kravene i stk. 7, omfattes dog af stk. 1, nr. 6, såfremt eventuelle investeringsbeviser i overensstemmelse med et vedtægtsmæssigt krav herom lyder på navn, og såfremt der i overensstemmelse med et vedtægtsmæssigt krav herom alene optages medlemmer, der er juridiske personer, og hvor ingen deltagere i de juridiske personer beskattes direkte af fortjeneste på investeringsforeningsbeviset eller af udlodning fra investeringsforeningen efter reglerne for fysiske personer. Bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger må ikke kunne optages som medlemmer. I en bevisudstedende udloddende forening, der omfattes af aktieavancebeskatningslovens § 2 d, må ikke kunne optages medlemmer, der er omfattet af nærværende lovs §§ 1 eller 2 eller af fondsbeskatningslovens § 1, medmindre de samtidig er beskattet efter pensionsafkastbeskatningsloven, eller beskattes af fortjeneste og tab på fordringer og gæld i både danske kroner og fremmed valuta efter lagerprincippet i kursgevinstlovens § 33, stk. 1.«

*Gældende formulering***§ 13.** ---

Stk. 7. Stk. 3 finder tilsvarende anvendelse på den del af udlodningerne fra udloddende investeringsforeninger, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, der opgøres som forskellen mellem på den ene side den skattepligtige del af udlodningerne og på den anden side den del af udlodningerne, som hidrører fra foreningens nettoindtægter omfattet af ligningslovens § 16 C, stk. 3, nr. 1-8 og 10, nedsat efter ligningslovens § 16 C, stk. 4, 1. og 3. pkt., stk. 5, nr. 1 og 3, og stk. 6, jf. stk. 4, 1. og 3. pkt. Den i 1. pkt. omhandlede del af udlodningerne kan dog ikke overstige den del af udlodningerne, som hidrører fra foreningens indtægter omfattet af ligningslovens § 16 C, stk. 3, nr. 9, nedsat efter ligningslovens § 16 C, stk. 5, nr. 2. Stk. 3 finder dog ikke anvendelse, hvis de beviser for indskud i investeringsforeninger, udlodningerne hidrører fra, er omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 3.

§ 2. Skattepligtige, der

- 1) kontrolleres af fysiske eller juridiske personer eller
- 2) kontrollerer juridiske personer eller
- 3) er koncernforbundet med en juridisk person eller
- 4) har et fast driftssted beliggende i udlandet eller
- 5) er en udenlandsk fysisk eller juridisk person med et fast driftssted i Danmark,

Lovforslaget

2. I § 13, stk. 7, ændres (to steder) »stk. 4, 1. og 3. pkt.« til: »stk. 4, 1.-3. og 5. pkt.«

3. I § 13 indsættes som *stk. 14.*:

»*Stk. 14.* Ved opgørelsen i henhold til stk. 8-13 behandles aktieavancer, der oppebæres gennem en kontoførende investeringsforening, ligesom aktieavancer, der oppebæres direkte.«

§ 2

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 791 af 17. september 2002, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

skal ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst anvende priser og vilkår for handelsmæssige eller økonomiske transaktioner med ovennævnte fysiske og juridiske personer og faste driftssteder (kontrollerede transaktioner) i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var afsluttet mellem uafhængige parter.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. Ved ændringer i ansættelsen af den skattepligtige indkomst i henhold til stk. 1, kan den skattepligtige undgå yderligere følgeændringer (sekundære justeringer) ved at forpligte sig til betaling i overensstemmelse med de i stk. 1 anvendte priser og vilkår. 1. pkt. finder alene anvendelse for en kontrolleret transaktion omfattet af skattekontrollovens § 3 B, såfremt den pågældende udenlandske skattemyndighed foretager en beskatning, der er i overensstemmelse med de priser og vilkår, der er lagt til grund ved ansættelsen af den skattepligtige indkomst i henhold til stk. 1.

§ 16 A. Ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst medregnes udbytte af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer, jf. dog stk. 4. ---

Stk. 2-5. ---

Stk. 6. Den skattefrie del af udlodningerne efter stk. 5 opgøres som forskellen mellem på den ene side udlodningerne og på den anden side den del af udlodningerne, som hidrører fra investeringsforeningens nettoindtægter som nævnt i § 16 C, stk. 3, nr. 1-9, nedsat efter § 16 C, stk. 4, 1. og 2. pkt., stk. 5, nr. 1 og 2, og stk. 6, jf. stk. 4, 1. og 2. pkt.

Stk. 7-10. ----

Lovforslaget

1. I § 2, *stk. 1*, og to steder i *stk. 4*, ændres »den skattepligtige indkomst« til: »den skatte- eller udlodningspligtige indkomst«

2. I § 16 A, *stk. 6*, ændres (to steder) »stk. 4, 1. og 2. pkt.« til: »Stk. 4, 1.-4. pkt.«

3. I § 16 A indsættes som *stk. 11*:

»*Stk. 11.* Til udbytte medregnes udbytteskat, der tilbagebetales fra udlandet, Færøerne eller Grønland vedrørende aktier, der tilhører et selskab eller en investeringsforening, bortset fra en kontoførende investeringsforening, og som ikke tilfalder selskabet eller investeringsforeningen.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 16 B. Afstår en aktionær eller andelshaver aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer, herunder konvertible obligationer, samt tegningsret til sådanne værdipapirer til det selskab, der har udstedt de pågældende værdipapirer, medregnes afståelsessummen i den pågældendes skattepligtige almindelige indkomst. Dette gælder ikke ved afståelse af aktier m.v., der kun kan tilbagesælges til selskabet efter § 31, stk. 2, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. Det er dog en betingelse, at medarbejderaktionæren ikke er hovedaktionær i selskabet efter aktieavancebeskatningslovens § 11, stk. 2-4.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Stk. 1 finder ikke anvendelse, såfremt aktier m.v. afstås til et selskab i likvidation i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses.

Stk. 4. ---

§ 16 C. Ved udloddende investeringsforeninger forstås investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og som inden fristen for indgivelse af selvangivelse for et indkomstår foretager en udlodning, der mindst skal udgøre det efter stk. 2-6 opgjorte beløb (minimumsudlodningen), og som ifølge deres vedtægter er forpligtet til at foretage en sådan udlodning. ---

Stk. 2. Minimumsudlodningen udgør summen af indkomstårets indtægter og nettobeløb som nævnt i stk. 3 med fradrag for tab og udgifter efter stk. 4-6.

Stk. 3. I beregningen af minimumsudlodningen indgår følgende indtægter:

- 1) Indtjente renter fordelt over den periode, renteindtægten vedrører.
- 2) Indtjente udbytter efter § 16 A og afståelsessummer efter § 16 B, som ikke omfattes af nr. 9.

4. I § 16 B, stk. 3, indsættes som 2. pkt.: »Stk. 1 finder endvidere ikke anvendelse ved afståelse af investeringsbeviser.«

5. I § 16 C, stk. 2, indsættes som 2. pkt.: »Ved ophør af foreningens skattemæssige status som udloddende forening opgøres minimumsudlodningen for tiden fra indkomstårets begyndelse indtil ophørstidspunktet.«

6. § 16 C, stk. 3, nr. 1, affattes således:

»1) Indtjente renter og løbende ydelser, begge fordelt over den periode, som indtægten vedrører, samt vederlag for udlån af værdipapirer.«

7. § 16 C, stk. 3, nr. 2, affattes således:

»2) Indtjente udbytter efter § 16 A fratrukket indeholdt udbytteskat og tillagt tilbagebetalt udbytteskat og afståelsessummer efter § 16 B samt låntagers betaling til långiver af dennes manglende udbytte ved aktieudlån, i det omfang de nævnte indtægter ikke er omfattet af nr. 9.«

Gældende formulering

- 3) Gevinst på fordringer i fremmed valuta som omhandlet i kursgevinstlovens § 16.
- 4) Gevinst på fordringer, der ikke udstedes med en pålydende rente, der opfylder mindsterentekravet efter kursgevinstlovens § 38, jf. § 14.
- 5) Gevinst på finansielle kontrakter som omhandlet i kursgevinstlovens §§ 29-33 fratrukket tab på finansielle kontrakter efter reglerne i kursgevinstlovens § 31, stk. 2-4, og § 32, stk. 2 og 3.
- 6) Gevinst ved afståelse af aktier efter aktieavancebeskatningslovens § 2 fratrukket tab efter aktieavancebeskatningslovens § 2, stk. 2.
- 7) Gevinst ved afståelse af aktier efter aktieavancebeskatningslovens § 2 a uden særlig forhøjelse efter aktieavancebeskatningslovens § 6.
- 8) Gevinst efter aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 1, ved afståelse af beviser for indskud i investeringsforeninger.
- 9) Indtjente udbytter efter § 16 A og afståelsessummer efter § 16 B, som for skattepligtige personer ville være omfattet af personskattelovens § 4 a, stk. 1, nr. 1, 2, 5 eller 6.
- 10) Gevinst på fordringer, der udstedes med en pålydende rente, der opfylder mindsterentekravet efter kursgevinstlovens § 38, jf. § 14, fratrukket tab på sådanne fordringer. Dog kan tab alene fratrækkes, i det omfang tabene ikke overstiger gevinsterne.

Lovforslaget

8. I § 16 C, stk. 3, nr. 4, indsættes efter »jf. § 14«: », og gevinst på gæld omfattet af kursgevinstlovens § 6«.

9. § 16 C, stk. 3, nr. 9, affattes således:

»9) Indtjente udbytter efter § 16 A fratrukket indeholdt udbytteskat og tillagt tilbagebetalt udbytteskat og afståelsessummer efter § 16 B, samt låntagers betaling til långiver af dennes manglende udbytte ved aktieudlån i det omfang, hvori de nævnte indtægter ville være omfattet af personskattelovens § 4 a, stk. 1, nr. 1, 2, 5 eller 6, for skattepligtige personer.«

Gældende formulering

Stk. 4. I det samlede nettobeløb efter stk. 3, nr. 1-8, fradrages tab på fordringer i fremmed valuta som omhandlet i kursgevinstlovens § 16 samt tab ved afståelse af beviser for indskud i investeringsforeninger, som for skattepligtige omfattet af kildeskattelovens § 1 eller dødsboskattelovens § 1, stk. 2, ville have været fradragsberettigede efter aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 3. Et negativt beløb opgjort efter 1. pkt. kan fradrages i indtægter efter stk. 3, nr. 9. Et eventuelt overskydende negativt beløb kan herefter fradrages i nettobeløb efter stk. 3, nr. 10.

Stk. 5. Investeringsforeningen kan ved opgørelsen af minimumsudlodningen fradrage udgifter til administration, i det omfang udgifterne ikke overstiger et eventuelt positivt nettobeløb opgjort efter stk. 3 og 4. Fradraget efter 1. pkt. fordeles forholdsmæssigt mellem positive nettobeløb opgjort efter

- 1) stk. 3, nr. 1-8, nedsat efter stk. 4, 1. pkt.,
- 2) stk. 3, nr. 9, nedsat efter stk. 4, 2. pkt., og
- 3) stk. 3, nr. 10, nedsat efter stk. 4, 3. pkt.

Stk. 6-7. ---

Stk. 8. Ved udstedelse af nye investeringsbeviser (emission) forøges de indtægter og udgifter, jf. stk. 3-6, indtil emissionstidspunktet, som skal tages i betragtning ved opgørelsen af en udloddende investeringsforenings udlodningspligt efter emissionen. Forøgelsen af de enkelte indtægter og udgifter sker efter forholdet mellem den pålydende værdi af alle andele efter emissionen og den pålydende værdi af alle andele inden emissionen.

Stk. 9-10. ---

Lovforslaget

10. § 16 C, stk. 4, 1. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»I det samlede nettobeløb efter stk. 3, nr. 1-8, fradrages tab på fordringer i fremmed valuta som omhandlet i kursgevinstlovens § 16. For investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, gælder dette dog ikke fordringer på selskaber, med hvilke et medlem af foreningen er koncernforbundet, jf. kursgevinstlovens § 4., når fordringen også er omfattet af kursgevinstlovens § 4. Endvidere fradrages tab ved afståelse af beviser for indskud i investeringsforeninger, som for skattepligtige omfattet af kildeskattelovens § 1 eller dødsboskattelovens § 1, stk. 2, er fradragsberettiget efter aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 4.«

11. § 16 C, stk. 5, 2. pkt., affattes således:

»Fradraget efter 1. pkt. fordeles forholdsmæssigt mellem positive nettobeløb opgjort efter

- 1) stk. 3, nr. 1-8, nedsat efter stk. 4, 1.-3. pkt.,
- 2) stk. 3, nr. 9, nedsat efter stk. 4, 4. pkt., og
- 3) stk. 3, nr. 10, nedsat efter stk. 4, 5. pkt.«

12. I § 16 C, stk. 8, indsættes som 3. og 4. pkt.:

»Forøgelse af tab sker dog ikke, såfremt foreningen er omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, og har mindre end 8 medlemmer på tidspunktet, hvor tabet opstår. Koncernforbundne medlemmer, jf. kursgevinstlovens § 4, regnes i denne sammenhæng for et medlem.«

§ 3

I lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. (Aktieavancebeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 695 af 21. august 2002, foretages følgende ændringer:

Bilag til f. t. l. vedr. forskellige skattelove

Gældende formulering

§ 2 d. Fortjeneste ved afståelse af omsættelige beviser for indskud i udloddende investeringsforeninger, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis investeringsforeningen ifølge sine vedtægter er forpligtet til udelukkende at anbringe aktivmassen i foreningens administrationsbygning og i aktier m.v. som omhandlet i denne lov, dog ikke aktier som omhandlet i § 2 a og konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne, og til højst at foretage anbringelser i kontanter samt anbringelser på sikret basis i aktiver som nævnt i kursgevinstlovens §§ 29-33 og kontanter i tilknytning hertil inden for en samlet ramme på 25 pct. af foreningens øvrige aktivmasse. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-2 d og 3 a-5 b, eller fondsbekskatningsloven kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage tab ved afståelse af investeringsbeviser som omhandlet i stk. 1, når det godtgøres, at investeringsforeningen udelukkende investerer i fordringer som omhandlet i kursgevinstloven. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvor investeringsforeningen ud over at investere i fordringer har anbragt en del af midlerne i aktier i det administrationsselskab, som forestår investeringsforeningens administration, i foreningens administrationsbygning og i finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven, dog forudsat at det godtgøres, at investeringsforeningens anvendelse af finansielle kontrakter opfylder reglerne i Finanstilsynets bekendtgørelse om investeringsforeningers og specialforeningers anvendelse af afledte instrumenter.

Lovforslaget

1. I § 2 d, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 2 a og konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne« til: »§ 2 a, konvertible obligationer og retten til at tegne sådanne eller investeringsforeningsbeviser som nævnt i 1. pkt.«

2. § 2 d, stk. 3, affattes således:

Stk. 3. Skattepligtige efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 1-2 d og 3 a-5 b, eller fondsbekskatningsloven kan ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst fradrage tab ved afståelse af investeringsbeviser som omhandlet i stk. 1, når det godtgøres, at investeringsforeningen udelukkende investerer i fordringer som omhandlet i kursgevinstloven. For investeringsforeninger omfattet af selskabsskattelovens § 1, stk. 8, gælder dette dog ikke fordringer på selskaber, med hvilke et medlem af foreningen er koncernforbundet, jf. kursgevinstlovens § 4, når fordringen også er omfattet af kursgevinstlovens § 4. 1. og 2. pkt. finder tilsvarende anvendelse, hvor investeringsforeningen ud over at investere i fordringer har anbragt en del af midlerne i aktier i det administrationsselskab, som forestår investeringsforeningens administration, i foreningens administrationsbygning og i finansielle kontrakter omfattet af kursgevinstloven, dog forudsat at det godtgøres, at investeringsforeningens anvendelse af finansielle kontrakter opfylder reglerne i Finanstilsynets bekendtgørelse om investeringsforeningers og specialforeningers anvendelse af afledte instrumenter.«

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. ---

Stk. 5. Fortjeneste og tab efter stk. 1-4 opgøres efter reglerne i § 6.

Stk. 6-7. ---

§ 3. Fortjeneste eller tab ved afståelse af aktier, som er erhvervet som led i den skattepligtiges næringsvej, medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst.

Stk. 2. For de i stk. 1 nævnte aktier opgøres fortjeneste eller tab som forskellen mellem afståelsessummen og den del af den samlede anskaffelsessum for aktierne i hvert enkelt selskab, der efter en forholdsæssig fordeling falder på de afståede aktier (realisationsprincippet). Den skattepligtige kan dog i stedet én gang for alle vælge at medregne urealiseret fortjeneste eller tab på beholdningen af aktier til den skattepligtige indkomst (lagerprincippet). Skatteministeren fastsætter de nærmere regler for opgørelsen efter 2. pkt.

Stk. 3. ---

Stk. 4. Såfremt den skattepligtige vælger at anvende lagerprincippet, opgøres indkomstårets fortjeneste eller tab som forskellen mellem aktiernes værdi ved indkomstårets slutning og aktiernes værdi ved indkomstårets begyndelse. For aktier, som er erhvervet i indkomstårets løb, anvendes anskaffelsessummen i stedet for aktiernes værdi ved indkomstårets begyndelse. For aktier, som er afstået i indkomstårets løb, anvendes afståelsessummen i stedet for aktiernes værdi ved indkomstårets slutning.

Stk. 5. Bestemmelserne i § 6, stk. 6-8, finder tilsvarende anvendelse på de her omhandlede aktier.

3. § 2 d, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Fortjeneste og tab efter stk. 1-4 opgøres efter reglerne i § 6. Såfremt indehaveren af investeringsforeningsbeviset anvender lagerprincippet ved opgørelse af gevinst og tab på fordringer og gæld i enten danske kroner eller fremmed valuta, opgøres fortjeneste og tab efter stk. 1-4 ligeledes efter lagerprincippet som nævnt i § 3, stk. 4.«

4. I § 3, stk. 1, udgår »almindelige«.

Gældende formulering

Lovforslaget

5. I § 3 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Såfremt den skattepligtige omfattes af stk. 1, medregnes fortjeneste eller tab på alle den skattepligtiges investeringsforeningsbeviser i udloddende investeringsforeninger ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Fortjeneste eller tab medregnes efter lagerprincippet, herunder reglerne om overgang fra realisationsprincippet til lagerprincippet i stk. 4.«

6. I § 9 indsættes som stk. 5-7:

»Stk. 5. I tilfælde, hvor en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, eller en bevisudstedende udloddende investeringsforening, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, ændrer skattemæssig status, uden at foreningen opløses, således at den fremover ikke skal beskattes som en af de to nævnte foreningstyper, skal medlemmernes andele af foreningen anses for afstået på ændringstidspunktet til handelsværdien. For bevisudstedende udloddende foreninger opgøres handelsværdien efter fradrag af mulige pligtige minimumsudlodninger. Samtidig anses aktier, der tilhører investeringsforeningen, for afstået af investeringsforeningen og anskaffet af medlemmerne henholdsvis den kontoførende investeringsforening til handelsværdien på samme tidspunkt. Indløsning af samtlige medlemmer sidestilles med opløsning.

Stk. 6. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5a, anses overgangen som afståelse af interessentskabets aktier til handelsværdien på det pågældende tidspunkt. For foreningen behandles overgangen som anskaffelse.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 7. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, anses overgangen ikke som afståelse af interessentskabets aktier. For investeringsforeningen anses aktierne for anskaffet på det oprindelige anskaffelsestidspunkt og til den oprindelige anskaffelses-sum.«

§ 4

I lov om fusion spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (Fusionskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr... af 22. november 2002, foretages følgende ændring:

§ 15 a. ---*Stk. 1-3. ---*

Stk. 4. Bestemmelserne i dette kapitel finder tilsvarende anvendelse:

- 1) Ved spaltning af de i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, beskattede investeringsforeninger, dog under forudsætning af, at den eller de modtagende investeringsforeninger beskattes i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a.
- 2) Ved spaltning af de i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6, beskattede udloddende investeringsforeninger, dog under forudsætning af, at den eller de modtagende investeringsforeninger beskattes i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.

1. I § 15 a, stk. 4, nr. 2, ændres »beskattes i henhold til selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.« til: »beskattes som en udloddende investeringsforening efter selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 6.«

§ 5

I lov om opkrævning af indkomstskat samt kommunal og amtskommunal ejendomsværdiskat for personer m.v. (Kildeskatteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 678 af 12. august 2002 foretages følgende ændringer:

*Gældende formulering***§ 65. ---***Stk. 1-2. ---*

Stk. 3. Reglerne i dette afsnit finder tilsvarende anvendelse på udlodninger og udbetalinger m.v., jf. stk. 1, foretaget af investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud. Det gælder dog ikke udlodninger fra obligationsbaserede investeringsforeninger som nævnt i aktieavancebeskatningslovens § 2 d, stk. 3. Der skal indeholdes udbytteskat af tillægget efter ligningslovens § 16 A, stk. 8.

Stk. 4. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 gælder ikke for de investeringsforeninger, der omfattes af lov nr. 166 af 16. maj 1962.

§ 34. Erhvervelse og afståelse af en fordring eller en kontrakt ved gave, arv eller arveforskud sidestilles i denne lov med køb henholdsvis salg. Som anskaffelsessum eller afståelsessum betragtes i disse tilfælde det beløb, der er lagt til grund ved beregningen af gaveafgift, boafgift eller indkomstskat af den pågældende erhvervelse. Har denne ikke været afgifts- eller indkomstskattepligtig, betragtes som anskaffelsessum eller afståelsessum den pågældende fordrings eller kontrakts handelsværdi på overdragelsestidspunktet. Reglerne i 1.-3. pkt. gælder ikke i det omfang, erhververen efter skattelovgivningens regler indtræder i overdragerens skattemæssige stilling.

Lovforslaget

1. I § 65, stk. 3, indsættes efter 2. punktum som nye punkummer:

»En kontoførende investeringsforening, som erhverver ret til udbytte, hvori der i medfør af stk. 4 ikke indeholdes udbytteskat, skal, medmindre andet er fastsat i medfør af stk. 4 eller følger af stk. 5 eller 6, indeholde udbytteskat af beløbet efter reglerne i dette afsnit. I disse tilfælde forfalder udbytteskatten til betaling på tidspunktet for retserhvervelsen og reglerne i § 66 finder tilsvarende anvendelse.«

2. § 67, stk. 4, ophæves

Stk. 5 og 6 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 6

I lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer, gæld og finansielle kontrakter (Kursgevinstloven), jf. lovebkendtgørelse nr. 832 af 3. oktober 2002, foretages følgende ændringer:

1. I § 34 indsættes som *stk. 2-4*:

Gældende formulering

Lovforslaget

»Stk. 2. I tilfælde, hvor en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening, jf. selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, eller en bevisudstedende udloddende investeringsforening, jf. ligningslovens § 16 C, stk. 1, ændrer skattemæssig status, uden at foreningen opløses, således at den fremover ikke skal beskattes som en af de to nævnte foreningstyper, skal investeringsforeningens aktiver og passiver anses for afstået af investeringsforeningen og anskaffet af medlemmerne henholdsvis den kontoførende investeringsforening til handelsværdien på ophørstidspunktet.

Stk. 3. For medlemmerne i en investeringsforening, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som derefter overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende akkumulerende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1, nr. 5 a, behandles overgangen som afståelse til handelsværdien på det pågældende tidspunkt. For foreningen behandles overgangen som anskaffelse.

Stk. 4. For skattepligtige, der beskattes som deltagere i et interessentskab, og som overgår til beskatning som medlemmer af en bevisudstedende udloddende investeringsforening eller en kontoførende investeringsforening som nævnt i selskabsskattelovens § 1, stk. 1 nr. 6, anses overgangen ikke som afståelse af interessentskabets aktiver og passiver. For investeringsforeningen anses aktiver og passiver for anskaffet på det oprindelige anskaffelsestidspunkt og til den oprindelige anskaffelsessum.«

§ 7

I lov om beskatning af visse pensionskapitaler m.v. (Pensionsafkastbeskatningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 666 af 31. juli 2002, foretages følgende ændringer:

§ 2. Af de livsforsikringselskaber, pensionskasser, pensionsfonde samt opsparings- og pensionsordninger, der er nævnt i § 1, betales en skat til staten på 15 pct. af alle former for formueafkast, der ikke er undtaget efter stk. 3 og 4, jf. dog § 12, herunder

1)-7) ---

1. § 2, stk. 1, nr. 8, affattes således:

Gældende formulering

- 8) udbytte samt gevinst eller tab på investeringsbeviser i investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, jf. dog stk. 3, nr. 2,

9)-14) ---

§ 12. Hvis opsparing i en skattepligtig ordning anbringes i en andel i en forening eller i en afdeling af en forening, der ikke udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, og hvor medlemmet løbende tilskrives sin andel af årets overskud og formue opgjort særskilt for foreningens aktiver, opgøres en skattepligtig del af andelens afkast. Opgørelsen skal ske efter reglerne om beskatningsgrundlaget for skattepligtige som nævnt i § 1, stk. 2. Opgørelsen foretages for det tidsrum, hvori opsparingen er anbragt i andelen.

Lovforslaget

- »8) udbytter, gevinst eller tab på investeringsforeningsbeviser i investeringsforeninger, der udsteder omsættelige beviser for medlemmernes indskud, jf. dog stk. 3, nr. 2, samt udbytteskat, der tilbagebetales fra udlandet, Færøerne eller Grønland direkte til medlemmer af sådanne foreninger uden om disse,«.

2. § 12, 2. og 3. pkt., ophæves, og i stedet indsættes: »Bestemmelserne i lov om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger finder tilsvarende anvendelse.«

§ 8

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 726 af 13. august 2001 som senest ændret ved lov nr. 438 af 10. juni 2002, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 10 A. Offentlige kasser, realkreditinstitutter, værdipapircentraler, aktieselskaber, banker, sparekasser, andelskasser, investeringsforeninger, vekselerere og andre, som indløser rentekuponer eller tilskriver renter vedrørende obligationer, skal til brug ved skatteligningen mindst én gang årligt uden opfordring efter nærmere af skatteministeren fastsatte regler give de statslige told- og skattemyndigheder oplysning om beløbsstørrelsen af den enkelte obligationsejers indløste rentekuponer eller tilskrevne renter det foregående år og om den pågældende obligations betegnelse og kursværdi ved samme års udløb samt oplysninger som nævnt i stk. 2 og 4. På samme måde skal oplysning gives om indfrielse af udbyttekuponer vedrørende investeringsbeviser i investeringsforeninger eller kalenderårsperiodisering af renter og tilskrivning eller forfald af udbytter m.v. fra kontoførende investeringsforeninger samt investeringsbevisernes respektive den kontoførende investeringsforenings betegnelse, herunder art og virke, og kursværdien ved årets udgang. Skatteministeren kan endvidere bestemme, at indberetningspligtige som nævnt i 1. pkt. indbyrdes skal afgive oplysninger til brug for opfyldelse af indberetningspligten overfor de statslige told- og skattemyndigheder. På tilsvarende måde skal oplysning endvidere gives om indfrielse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 38, jf. § 14.

Lovforslaget

1. I § 10 A, stk. 1, 2. pkt., ændres »eller kalenderårsperiodisering af renter og tilskrivning eller forfald af udbytter m.v. fra« til: »eller tilskrivning på indskud i«.

2. I § 10 A indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Et medlem af en kontoførende investeringsforening skal til brug for foreningens indberetning af tilskrivninger på medlemmets indskud efter stk. 1, eller til brug for foreningens indberetning om hævnninger efter § 10 B, efter anmodning oplyse foreningen om relevante skattemæssige principper, medlemmet anvender ved indkomstopgørelsen, herunder om den pågældende næringsbeskattes.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

Gældende formulering

§ 10 B. Efter nærmere af skatteministeren fastsatte regler skal der gives de statslige told- og skattemyndigheder oplysning om overdragelse af obligationer og rentekuponer, herunder oplysning om overdragelse af obligationer, der er udstedt uden pålydende rente eller med en pålydende rente under mindsterenten, jf. kursgevinstlovens § 38, jf. § 14. Det samme gælder om overdragelse af investeringsbeviser og udbyttekuponer vedrørende sådanne samt om hævnings, herunder om tidspunktet for den enkelte hævning, af indestående i en kontoførende investeringsforening, samt den til den enkelte hævning svarende del af urealiseret fortjeneste eller tab på den kontoførende investeringsforenings værdipapirer på tidspunktet for hævningen. Oplysningspligten kan pålægges den, der formidler overdragelsen, eller erhververen eller overdrageren. Der kan pålægges formidleren pligt til at underrette parterne om de oplysninger, der skal indberettes til de statslige told- og skattemyndigheder. Der kan pålægges parterne pligt til at oplyse personnummer m.v. som nævnt i § 10 A, stk. 2 og 4.

Lovforslaget

3. I § 10 B, stk. 1, sidste pkt., ændres »§ 10 A, stk. 2 og 4« til: »§ 10 A, stk. 3 og 5«.

Til lovforslag nr. L 113. Skriftlig fremsættelse (6. december 2002)

Skatteministeren (Svend Erik Hovmand):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove (Investeringsforeninger med få medlemmer).

(Lovforslag nr. L 113).

Lovforslaget er en opfølgning af den nuværende og den tidligere regerings dialog med pensionsbranchen om, hvordan branchen bedst kan være med til at fremme tilførslen af kapital til mindre, innovative virksomheder (udviklingsvirksomheder). Lovforslaget skal ses i sammenhæng med det samtidig hermed fremsatte lovforslag om beskatning af medlemmer af kontoførende investeringsforeninger.

Aktionærer i udviklingsvirksomheder vil ofte have behov for at følge virksomhedernes beslutninger tæt. En aktionær, der investerer via en investeringsforening, undgår selv at skulle følge med. Aktionæren kan overlade det til investeringsforeningen. Der er derfor fra pensionssekskabernes side et ønske om at kunne foretage investeringer i mindre innovative virksomheder via særlige investeringsforeninger, som ofte kun vil have et enkelt pensionssekskab som medlem.

Efter gældende skattemæssig praksis kan investeringsforeninger med ganske få medlemmer ikke anses for selvstændige skattesubjekter. Det indebærer, at medlemmerne beskattes direkte af foreningens indkomster, som om de selv ejede foreningens aktiver. Dette gør det regnskabsmæssigt vanskeligt at anvende investeringsforeninger med meget få medlemmer. Vanskelig-

heden knytter sig navnlig til opgørelsen af aktieavance efter aktieavancebeskatningslovens regler.

Lovforslaget er med undtagelse af en række tekniske ændringer, der allerede er gennemført i foråret 2002, en genfremsættelse af lovforslag L 20, folketingsåret 2001-02, 1. samling.

Det foreslås, at bevisudstedende udloddende investeringsforeninger og kontoførende investeringsforeninger med kun ét eller meget få medlemmer skal anses for selvstændige skattesubjekter, når medlemmerne er pensionskasser, livsfor sikringsselskaber og visse andre selskaber.

Herved opnås også, at det skatteretlige investeringsforeningsbegreb kommer til at stemme bedre overens med det civilretlige investeringsforeningsbegreb.

Der foreslås endvidere en præcisering af den almindelige definition af en investeringsforening, således, at det almindelige krav til antallet af medlemmer i udloddende bevisudstedende foreninger og kontoførende foreninger sættes til - som udgangspunkt - mindst 8 svarende til gældende administrativ praksis.

Der foreslås herudover opstramninger af forskellige bestemmelser. Disse opstramninger skal sikre, at foreninger med få medlemmer ikke kan bruges til at omgå skattelovgivning.

Det foreslås - i overensstemmelse med de ved høring over lovforslaget fremsatte ønsker - at de foreslåede ændringer som udgangspunkt skal have virkning fra og med 2003.

Idet jeg i øvrigt skal henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.